

Trafikskadenämnden

Protokoll fört vid möte med Trafikskadenämndens råd den 25 november 2019

Närvarande

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

---

1 §

Mötet öppnas

Ordföranden förklarar rådsmötet öppnat och hälsar de närvarande välkomna.

2 §

Dagordningen

Dagordningen fastställs.

3 §

Justeringsmän

[Redacted] och [Redacted] utses till justeringsmän.

4 §

Anmälan av övriga frågor

Inga frågor anmäls.

5 §

Delningstal vid beräkning av förlust av allmän pension och förslag till ändring av minimibelopp

██████████ upplyser att delningstalen för 2020 inte kommer att fastställas av regeringen förrän i mitten av december 2019. Hon föreslår därför att rådet överlåter åt kansliet att justera beräkningsmodellerna utifrån de delningstal som kommer att räknas fram av Pensionsmyndigheten för 2020 och fastställas av regeringen.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Miniminivå för pensionärer i underhållsärenden 2020”, bilaga 1.2. Hon upplyser att miniminivån under 2019 höjdes till 135 000 kr och föreslår att nivån ska vara oförändrad för 2020.

██████████ upplyser att Trafikskadenämnden i två referat gjort bedömningen att miniminivån inte skulle användas, referat 1-2019 och 2-2019.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget om oförändrad miniminivå för 2020.

6 §

Fråga om hantering av skattefria ersättningar

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Översyn av hanteringen av olika skattefria ersättningar”, bilaga 2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 och 2.5.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

7 §

Räntesats vid beräkning av inkomst av kapital

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall”, bilaga 3 och 3.1.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

8 §

Fråga om anpassning av nämndens hjälptabeller till förändringar i penningvärdet

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”PM angående anpassning av nämndens hjälptabeller mm till förändringar i penningvärdet”, bilaga 4 och 4.1.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

9 §

Justerat förslag till nytt reglemente samt nämndens och rådets arbetsordningar

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Förslag till justering av tidigare beslut om nytt reglemente”, bilaga 5, 5.1, 5.2 och 5.3.

██████████ framför att 5 § reglementet för Trafikskadenämnden och 2 § arbetsordningen för nämndens råd bör ha likalydande formuleringar. I arbetsordningen bör därför texten under 2 § p. 2.1 ändras från ”konsumentrepresentanterna” till ”representanter för konsumenterna” och ”företagsrepresentanterna” till ”representanter för försäkringsföretagen”.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget och om den föreslagna ändringen av arbetsordningen för rådet.

10 §

Tilläggsrapport från arbetsgruppen för ersättning för sveda och värk

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Översyn av ersättning för sveda och värk”, bilaga 6.

██████████ upplyser att kansliet kommer att ta fram ett beräkningsverktyg för ersättning för sveda och värk under våren 2020.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

11 §

Begäran från arbetsgrupp om närmare utredning av det medicinska tabellverket

██████████ redovisar promemorian ”Fråga till Svensk försäkring angående det medicinska tabellverket, punkterna 2.1.7 och 2.1.8”, bilaga 7.

██████████ upplyser att Svensk Försäkring inte kommer att se över hela det medicinska tabellverket utan endast vissa delar.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

12 §

Schablonuppräkning av inkomstunderlag

██████████ redovisar förändringarna av inkomstbasbeloppet sedan 2010, bilaga 8. Kansliet föreslår att inkomstunderlaget för 2019 räknas upp med 2,8 procent till 2020.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

13 §

Tolkningen av 14 § Trafikskadenämndens arbetsordning

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Fråga om tolkning av 14 § Trafikskadenämndens arbetsordning”, bilaga 9 och 9.1.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

14 §

Redovisning av under året lämnade referat

██████████ redovisar de referat som lämnats av Trafikskadenämnden per den 25 november 2019. Hon redovisar även de övriga referat som nämnden redan nu har fattat beslut om för 2019 och 2020.

15 §

Information från kansliet

██████████ och ██████████ lämnar den information som framgår av bilaga 10.

16 §

Erinran om sekretess

██████████ erinrar om vikten av att sekretess alltid iakttas i nämndens verksamhet.

17 §

Övriga frågor

Inga övriga frågor behandlas.

18 §

Nya rådsmöten

Ordinarie rådsmöten under 2020 kommer att hållas den 23 mars och den 9 juni.

11 §

Mötet avslutas

 tackar de närvarande och förklarar rådsötet avslutat.

Stockholm den 25 november 2019

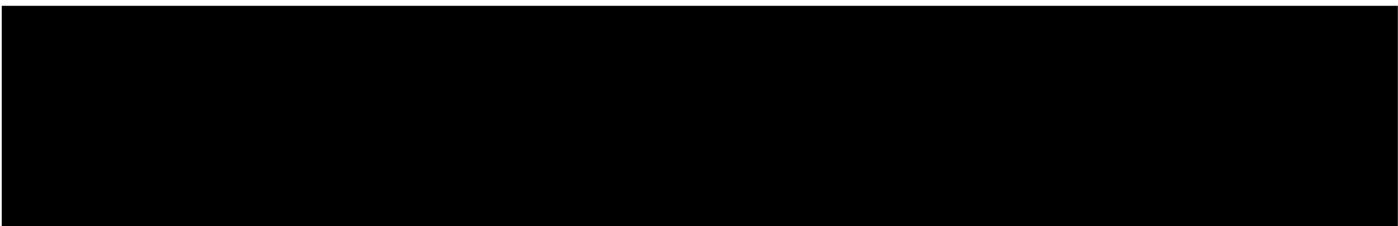
Vid protokollet:

Justeras:

Stockholm den 3 dec. 2019

Stockholm den 3/12-19

Stockholm den 11/12-19

Miniminivå för pensionärer i underhållsärenden 2020

Den arbetsgrupp som år 1998 gjorde översyn av nivåerna utmynnade i en höjning av miniminivån från tidigare 65 procent till ca 73 procent.

Miniminivån enligt 2010 års "Lathund" var 120 000 kr vilket motsvarade 74,8 procent av garantipensionsbeloppet för makar födda 1938 eller senare och 72,8 procent för makar födda 1937 eller tidigare.

Miniminivån har därefter höjt vid två tillfällen och senast år 2019 till 135 000 kr.

För 2020 innebär en miniminivå på 135 000 kr, 75,1 procent för ålderspensionerade makar födda 1938 eller senare och 73,4 procent för ålderspensionerade makar födda 1937 eller tidigare.

Oförändrad nivå 135 000 kr föreslås för år 2020.

Till

Trafikskadenämndens råd

Översyn av hanteringen av olika skattefria ersättningar

Uppdrag

Enligt nuvarande praxis räknas skattefria AGS-ersättning upp med faktor 1,2 om inkomstunderlaget understiger 120 000 kr per år och med faktor 1,5 för inkomstunderlag över denna nivå. Uppräkningsmetoden har varit oförändrad sedan 1 januari 1991. Metoden används även för uppräknings av försörjningsstöd och studiebidrag från CSN.

Den 28 juni 2018 beslutade nämndens ordförande samt kanslichef att utse [REDACTED] att utreda och ta fram ett förslag till nytt beräkningssystem för hur olika skattefria ersättningar ska hanteras.

Historik

AGS-ersättning är skattefri för skadefall med insjuknandedag före 1991. För skadefall med insjuknande fr.o.m. 1991 är AGS dagsersättning och AFA månadsersättning skattepliktig.

Med anledning av den skattesänkning som 1991 års skattereform medförde beslutade Trafikskadenämndens råd den 13 december 1990 om uppräkningsfaktorer av den skattefria AGS ersättningen enligt följande:

Inkomstunderlag

under 120 000 kr uppräkningsfaktor 1,2
 120 000 – 220 000 kr uppräkningsfaktor 1,5
 Över 220 000 kr uppräkningsfaktor 2

Till grund för beslutet låg följande beräkning.

Tax inkomst, kr	Marginalskatt, procent	Uppräkn faktor
Upp till 58 000	30	1,43
58 000 – 90 000	22,5	1,29
90 000 – 95 000	30	1,43
95 000 – 175 000	33	1,5
175 000 – 180 000	30	1,43
180 000 -	50	2

Vid rådsmötet den 5 december 2000 beslutades att avskaffa uppräkningsfaktor 2 för inkomstunderlag som översteg 220 000 (brytpunkten för statlig inkomstskatt).

Uppräkningsfaktorn 2 var för hög när inkomstunderlaget låg strax över brytpunkten för statlig inkomstskatt.

Fr.o.m. 2001 har skattefria ersättning uppräknats enligt följande

Inkomstunderlag under 120 000 kr uppräkningsfaktor 1,2
 Inkomstunderlag över 120 000 uppräkningsfaktor 1,5

Utredning och överväganden

Enligt 5 kap 3 § skadeståndslagen 1972:207 ska, vid bestämmande av ersättning för inkomstförlust, avräknas förmån som den skadelidande med anledning av förlusten har rätt till i form av ersättning enligt socialförsäkringsbalken eller någon annan likartad förmån.

Högsta domstolen har prövat frågan om uppräkningsfaktor av skattefri ersättning från avtalsgruppförsäkring, högsta domstolens referat NJA 1993 sid 192 (nr 39). I domen behandlas frågan huruvida skattefriheten från avtalsgruppförsäkring ska beaktas vid bestämmande av ersättning för inkomstförlust. Högsta domstolen ansåg att skattefri AGS-ersättning ska räknas upp till det belopp som förmånen skulle ha uppgått till om denna varit skattepliktig.

Genomsnittlig kommunal inkomstskatt

Den genomsnittliga totala kommunala inkomstskatten exkl. begravningsavgift har uppgått till följande:

För 2016	32,10 procent
För 2017	32,12 procent
För 2018	32,12 procent
För 2019	32,19 procent (32,42 procent inkl. begravningsavgift)

Marginalskatt löntagare, år 2019 (bilaga 1)

Ekonomifaktas beräkning bygger på en genomsnittlig kommunal inkomstskatt om 32,42 procent.

Beräkning av uppräkningsfaktor vid marginalskatt 32,42 procent (bilaga 2)

I Skatteverkets beräkningsprogram, räkna ut din skatt, har beräkning gjorts i olika inkomstintervall av genomsnittsskatt enligt skattetabell 32, marginalskatt och uppräkningsfaktor enligt genomsnittsskatt 32,42 procent.

Beräkning av uppräkningsfaktor vid högsta och lägsta kommunalskatt (bilaga 3)

Beräkningen av marginalskatt och uppräkningsfaktor har gjorts i Skatteverkets beräkningsprogram, Räkna ut din skatt, och vid inkomst 120 000 kr, 155 000 kr, 385 000 kr, 510 000 kr, 703 000 kr och 710 000 kr. Som framgår sammanställningen höjs marginalskatten vid inkomst över 703 000 kr. Denna höjning av marginalskatten beror på skiktgränsen för värnskatt. Värnskatten tas dock bort fr.o.m. år 2020.

Inkomstskatten 2020 (bilaga 4)

Prognos angående inkomstskatten för 2020, vid 32 kr i kommunalskatt, visar på sänkta marginalskattegränser jämfört med 2019 vid inkomst 640 500 kr och högre.

Förslag

Jag föreslår att skattefria ersättningar i form av AGS-ersättning, försörjningsstöd och studiebidrag från CSN räknas upp schablonmässigt och utifrån samma metod. Att i varje enskilt fall göra en exakt beräkning är knappast praktiskt möjligt. Den kommunala inkomstskatten och därmed marginalskatten varierar mellan kommunerna. Uppräkningsfaktorn blir väsentligen lägre vid den lägsta kommunalskatten än en uppräkningsfaktor grundat på genomsnittsskatten, 32,42 procent.

Mitt förslag är att uppräkningsfaktorena grundas på den lägsta kommunalskatten (bilaga 3). Värns-katten upphör fr.o.m. år 2020 och jag föreslår att man bortser ifrån denna och att de marginals-katter som kommer att gälla år 2020 läggs till grund för uppräknings-faktorn. Följande uppräknings-faktorer föreslås.

Inkomstunderlag	
under 70 000 kr	ingen uppräkningsfaktor
70 000 kr – 154 900 kr	uppräkningsfaktor 1,25
155 000 kr – 509 900 kr	uppräkningsfaktor 1,4
510 000 kr och därutöver	uppräkningsfaktor 2,0

För inkomstunderlag under 70 000 kr föreslås ingen uppräkningsfaktor då en sådan får marginell betydelse räknat i kronor.

Jag föreslår att uppräkningsfaktorena infogas i ersättningstabellerna, cirkulär 1 bilaga 7.

Bilagor

Bilaga 2.1, Marginals-katt löntagare år 2019, källa: Finansdepartementet samt beräkning av Ekonomifakta

Bilaga 2.2, Beräkning av uppräkningsfaktor vid genomsnittsskatt 32,42 procent

Bilaga 2.3, Beräkning av uppräkningsfaktor vid högsta respektive lägsta kommunalskatt

Bilaga 2.4, Inkomstskatten 2020, prognos, källa: Visma – support

Bilaga 2.5, Inkomstskatten 2019, källa: Visma - support

Marginalskatt, löntagare år 2019

Sammanställningen bygger på en genomsnittlig kommunal skattesats 32,42 %

Källa: Finansdepartementet samt beräkning av Ekonomifakta.

Årsinkomst	Marginalskatt löntagare	Marginalskatt inkl. arbetsgivaravgift
0		0,0
5 000	0,0	23,9
10 000	0,0	23,9
15 000	0,0	23,9
20 000	8,1	30,1
25 000	8,1	30,1
30 000	8,1	30,1
35 000	8,1	30,1
40 000	8,1	30,1
45 000	8,1	30,1
50 000	8,1	30,1
55 000	8,1	30,1
60 000	8,1	30,1
65 000	13,3	34,0
70 000	22,2	40,8
75 000	22,2	40,8
80 000	22,2	40,8
85 000	22,2	40,8
90 000	22,2	40,8
95 000	22,2	40,8
100 000	22,2	40,8
105 000	22,2	40,8
110 000	22,2	40,8
115 000	22,2	40,8
120 000	22,2	40,8
125 000	22,2	40,8
130 000	22,4	40,9
135 000	22,5	41,0
140 000	22,5	41,0
145 000	22,5	41,0
150 000	22,6	41,1
155 000	28,6	45,7
160 000	29,4	46,3
165 000	29,4	46,3
170 000	29,0	46,0
175 000	28,3	45,5
180 000	28,3	45,5
185 000	28,3	45,5
190 000	28,3	45,5
195 000	28,3	45,5

200 000	28,3	45,5
205 000	28,3	45,5
210 000	28,3	45,5
215 000	28,3	45,5
220 000	28,3	45,5
225 000	28,3	45,5
230 000	28,3	45,5
235 000	28,3	45,5
240 000	28,3	45,5
245 000	28,3	45,5
250 000	28,3	45,5
255 000	28,3	45,5
260 000	28,3	45,5
265 000	28,3	45,5
270 000	28,3	45,5
275 000	28,3	45,5
280 000	28,3	45,5
285 000	28,3	45,5
290 000	28,3	45,5
295 000	28,3	45,5
300 000	28,3	45,5
305 000	28,3	45,5
310 000	28,3	45,5
315 000	28,3	45,5
320 000	28,3	45,5
325 000	28,3	45,5
330 000	28,3	45,5
335 000	28,3	45,5
340 000	28,3	45,5
345 000	28,3	45,5
350 000	28,3	45,5
355 000	28,3	45,5
360 000	28,3	45,5
365 000	28,3	45,5
370 000	28,3	45,4
375 000	28,3	45,4
380 000	31,7	48,0
385 000	32,4	48,6
390 000	32,4	48,6
395 000	32,4	48,6
400 000	32,4	48,6
405 000	32,4	48,6
410 000	32,4	48,6
415 000	32,4	48,6
420 000	32,4	48,6
425 000	32,4	48,6
430 000	32,4	48,6

435 000	32,4	48,6
440 000	32,4	48,6
445 000	32,4	48,6
450 000	32,4	48,6
455 000	32,4	48,6
460 000	32,4	48,6
465 000	32,4	48,6
470 000	32,4	48,6
475 000	32,4	48,6
480 000	32,4	48,6
485 000	32,4	48,6
490 000	32,4	48,6
495 000	32,4	48,6
500 000	32,4	48,6
505 000	34,8	50,4
510 000	52,4	63,8
515 000	52,4	63,8
520 000	52,4	63,8
525 000	52,4	63,8
530 000	52,4	63,8
535 000	52,4	63,8
540 000	52,4	63,8
545 000	52,4	63,8
550 000	52,4	63,8
555 000	52,4	63,8
560 000	52,4	63,8
565 000	52,4	63,8
570 000	52,4	63,8
575 000	52,4	63,8
580 000	52,4	63,8
585 000	52,4	63,8
590 000	52,4	63,8
595 000	52,4	63,8
600 000	52,4	63,8
605 000	52,4	63,8
610 000	52,4	63,8
615 000	52,4	63,8
620 000	52,4	63,8
625 000	52,4	63,8
630 000	52,7	64,0
635 000	55,4	66,0
640 000	55,4	66,1
645 000	55,4	66,0
650 000	55,4	66,1
655 000	55,4	66,1
660 000	55,4	66,1
665 000	55,4	66,1

670 000	55,4	66,1
675 000	55,4	66,1
680 000	55,4	66,1
685 000	55,4	66,1
690 000	55,4	66,1
695 000	55,4	66,1
700 000	55,4	66,1
705 000	57,3	67,5
710 000 – 1 000 000	60,4	69,9

Beräkning av uppräkningsfaktor vid genomsnittsskatt 32,42 procent

Inkomst	Genomsnittsskatt Tabell 32	Marginalskatt Skattesats 32,42%	Uppräkn faktor
0 – 19 900	0%	0%	0
20 000 – 64 900	7,0% – 8,8%	8,1%	1,09
65 000 – 69 900	8,8% – 9,6%	13,3%	1,15
70 000 – 129 900	9,6% – 15,4%	22,2%	1,29
130 000 – 134 900	15,4% – 15,7%	22,4%	1,29
135 000 – 149 900	15,7% – 16,3%	22,5%	1,29
150 000 – 154 900	16,3% – 16,8%	22,6%	1,29
155 000 – 159 900	16,8% – 17,2%	28,6%	1,40
160 000 – 169 900	17,2% – 17,8%	29,4%	1,42
170 000 – 174 900	17,8% – 18,1%	29,0%	1,41
175 000 – 379 900	18,1% – 23,7%	28,3%	1,39
380 000 – 384 900	23,7% – 23,8%	31,7 %	1,46
385 000 – 504 900	23,8% – 25,8%	32,4%	1,48
505 000 – 509 900	25,8% – 26,0%	34,8%	1,53
510 000 – 629 900	26,0% – 31,0%	52,4%	2,10
630 000 – 634 900	31,0% – 31,2%	52,7%	2,11
635 000 – 704 900	31,2% – 33,5%	55,4 %	2,24
705 000 – 709 900	33,5% – 33,7%	57,3%	2,34
710 000 – 960 000	33,7% – 40,6 %	60,4%	2,52

Beräkning av uppräkningsfaktor vid högsta respektive lägsta kommunalskatt

Inkomstår 2019

Ink	Högsta Kommunalskatt 35,2%	Marginal skatt	Uppr faktor	Lägsta Kommunalskatt 29,4%	Marginal skatt	Uppr faktor
119 900	18 953			18 000		
120 000	18 977	24%	1,32	18 020	20%	1,25
154 900	27 775			23 438		
155 000	27 807	32%	1,47	23 466	28%	1,39
384 900	99 056			83 080		
385 000	99 091	35%	1,54	83 109	29%	1,41
509 900	144 159			120 971		
510 000	144 214	55%	2,22	121 020	49%	1,96
702 900	252 900			218 575		
703 000	252 958	58%	2,38	218 627	52%	2,08
703 100	253 022	64 %	2,78	218 685	58 %	2,38
709 900	257 319			222 591		
710 000	257 382	63%	2,70	222 648	57 %	2,33

Inkomstskatten 2020 (prognos)

Utöver vanlig kommunalskatt beräknas skatt för inkomståret enligt följande regler:

Uttag av statlig skatt

För inkomståret kommer följande skiktgräns för statlig skatt att gälla:

Skiktgräns   509 300 kr

Det innebär att statlig skatt tas ut enligt följande för löntagare:

Beskattningsbar förvärsinkomst	Statlig skatt
0 - 509 300	0 kr
509 400 -	20% inom skiktet

Grundavdrag

För inkomståret ges följande grundavdrag till alla inkomsttagare som inte fyllt 65 år vid inkomstårets början:

Lägsta grundavdrag för låginkomsttagare	20 100 kr
Högsta grundavdrag	36 500 kr
Lägsta grundavdrag	13 900 kr

Personer som fyllt 65 år eller mera vid årets början får ett förhöjt grundavdrag som maximalt kan uppgå till 99 100 kr och som lägst till 24 100 kr.

Marginalskattegränser för löntagare och företagare med aktiv näringsinkomst (enbart arbetsinkomster)

Följande tabell för skatt på fastställd förvärsinkomst gäller under inkomståret för löntagare och företagare med enbart arbetsinkomster (lön och aktiv näringsinkomst) vid 32 kr i kommunalskatt och då jobbavdrag inräknats i marginalskattesatsen (skattereduktion för arbetsinkomst).

Fastställd förvärsinkomst	Skatt i %
0 - 20 007	0
20 008 - 20 099	1 400

Inkomstskatten 2020 (prognos)

Sida 2 av 2

Fastställd förvärsinkomst	Skatt i %
20 100 - 64 300	8
64 400 - 153 000	22
153 100 - 383 100	28
383 200 - 523 200	32
523 300 - 640 400	52
640 500 - 1 644 100	55
1 644 200 och högre	52

Inkomstskatten 2019

Utöver vanlig kommunalskatt beräknas skatt för inkomståret enligt följande regler:

Uttag av statlig skatt

För inkomståret kommer följande skiktgränser för statlig skatt att gälla:

Lägre skiktgränsen	490 700 kr
Högre skiktgränsen	689 300 kr

Det innebär att statlig skatt tas ut enligt följande för löntagare:

Beskattningsbar förvärvsinkomst	Statlig skatt på inkomst inom skiktet
0 - 490 700	0 kr
490 800 - 689 300	20 % inom skiktet
689 400 -	30 720 kr + 25 % inom skiktet

Grundavdrag

För inkomståret ges följande grundavdrag till alla inkomsttagare som inte fyllt 65 år vid inkomstårets början:

Lägsta grundavdrag för låginkomsttagare	19 700 kr
Högsta grundavdrag	35 900 kr
Lägsta grundavdrag	13 700 kr

Personer som fyllt 65 år eller mera vid årets början får ett förhöjt grundavdrag som maximalt kan uppgå till 86 500 kr och som lägst till 23 700 kr.

Marginalskattegränser för löntagare och företagare med aktiv näringsinkomst (enbart arbetsinkomster)

Följande tabell för skatt på fastställd förvärvsinkomst gäller under inkomståret för löntagare och företagare med enbart arbetsinkomster (lön och aktiv näringsinkomst) vid 32 kr i kommunalskatt och då jobbavdrag inräknats i marginalskattesatsen (skattereduktion för arbetsinkomst).

Fastställd förvärvsinkomst	Skatt i %
----------------------------	-----------

Inkomstskatten 2019

Sida 2 av 2

Fastställd förvärsinkomst	Skatt i %
0 - 19 669	0
19 670 - 19 699	1 400
19 700 - 63 600	8
63 700 - 149 300	22
149 400 - 375 700	28
375 800 - 504 400	32
504 500 - 629 600	52
629 700 - 703 000	55
703 100 - 1 635 700	60
1 635 800 och däröver	57

2018-10-29

Till
Trafikskadenämndens råd

Avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall

Vid rådmötet i november förra året beslutade rådet att i ärenden om ersättning för förlust av underhåll som prövas under 2019 skulle avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i normalfallet beräknas efter 0,5 procent och att avvikelser fick förekomma i undantagsfall.

I bilaga redovisas Dagens Nyheters sammanställning av räntor på bankernas sparkonton den 27 oktober 2019. Den genomsnittliga räntan beräknas till 0,39 procent. Som framgår av sammanställningen kan kapital i några banker förräntas med mer än 0,39 procent. Om medel placeras i aktie- och/eller räntefonder är det möjligt att avkastningen kan bli högre än så. Men det finns också risk för att det inte blir någon avkastning utan att kapitalet istället minskar i värde.

Med hänsyn till att den genomsnittliga bankräntan enbart har minskat marginellt från föregående år är det kansliets förslag att avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall för år 2020 inte ändras från tidigare år utan bestäms till 0,5 procent. Sekretariatet föreslår vidare att avvikelser härifrån ska kunna ske vid mera extrema situationer.

Bilaga

- Sammanställning av räntor den 27 oktober 2019

Dagens Nyheter den
27/10-19

Sparräntor Alla konton omfattas av insättningsgaranti upp till 100 000 euro.

Bank/bolag	Sparkonto	Ränta	Uttag per år
Aros Kapital	Likvidkonto	0,80	
Avariza Bank	Sparkonto + Collector	0,65	
Avanza Bank	Sparkonto+ Klarna	0,15	
Avanza Bank	Sparkonto+ Nordax	0,35	
Avanza Bank	Sparkonto+ Resurs Bank	0,50	
Avanza Bank	Sparkonto+ Santander	0,60	
Avlda Finans AB	Maxkonto	0,90	
Bank Norwegian	Sparkonto	0,70	
BlueStep Bank AB	SparkontoPlus	0,25	
BlueStep Bank AB	SparkontoSuperFlex	0,20	12
Carregle	Sparkonto	0,50	
Collector Bank	Sparkonto	0,75	
Coop	Coop Kapitalkonto	0,60	
Danske Bank	Sparkonto	0,00	
Danske Bank	Sparkonto XL	0,00	
FOREX Bank	Spara	0,25	
GCC Kapital	GCC Spar	0,75	
Handelsbanken	e-Kapitalkonto	0,00	
Handelsbanken	Sparkonto	0,00	
Holst Spar	Sparkonto Flex	0,60	
ICA Banken	Sparkonto	0,10	
Ikano Bank	Sparkonto	0,20	
Ikano Bank	Sparkonto Plus	0,35	4
Landshypotek Bank	Sparkonto Trygghet	0,45	
Landshypotek Bank	Sparkonto Trygghet+	0,55	
Lantmännen Finans	e-Kapitalkonto	0,60	
Länsförsäkringar Bank	Länskonto	0,05	1
Länsförsäkringar Bank	Sparkonto	0,00	
Marginalen Bank	Sparkonto	0,60	
Nordax Bank	Nordax Sparkonto	0,35	1
Nordax Bank	Nordax Sparkonto Xtra	0,90	
Nordea	Förmänskonto	0,00	
NORDISKA	Flex	0,55	
Nordnet	Sparkonto	0,00	
PRA Spar	Sparkonto	0,80	
Qliro	Rörig ränta	0,90	
Resurs Bank	Sparkonto	0,60	
Santander	Mittspar	0,80	
Santander	Mittspar	0,95	
SBAB	Sparkonto	0,60	
SEB	Enkla Sparkontot	0,00	
SEB	Privatkonto	0,00	
Svevi Day Bank	Sparkonto	0,90	
Skandia	Allt i Ett-konto	0,00	
Skandia	Sparkonto	0,00	
Svea Ekonomi	Sparkonto	0,75	
Swedbank	Framtidskonto	0,00	1
Swedbank	Privatkonto	0,00	
Swedbank	Ungdomskonto	0,00	
TF Bank	TF Sparkonto Plus	0,70	2
Volvofinans Bank	Sparkonto	0,65	
Ålandsbanken	Baskonto	0,00	
Ålandsbanken	Premiumkonto	0,00	
Ålandsbanken	Ålandskonto	0,20	

Källa: Insplanet

$$21.1/54 = 0.39$$

2019-11-14

Till
Trafikskadenämndens råd

PM angående anpassning av nämndens hjälptabeller mm till förändringar i penningvärdet

Årlig översyn i december

Nämndens råd beslöt i december 1981 att frågan om anpassning av nämndens hjälptabeller för bestämmande av ersättning för sveda och värk samt men till penningvärdesförändringar skulle prövas av rådet en gång varje år. Detta brukar ske vid det rådsmöte som hålls i december. Rådet brukar då även lägga fast andra ersättningsbelopp.

Utveckling av konsumentprisindex (KPI)

Vid tidigare översyner av hjälptabellbeloppen m.m. utgick rådet från prognoserna för utveckling av konsumentprisindex (KPI). Från och med 2006 var det, enligt rådets beslut den 5 december 2005, KPI för oktober som skulle gälla vid beräkningen av penningvärdesförändringen.

Användandet av genomsnittligt konsumentprisindex (KPI)

Vid rådsmötet den 7 juni 2010 beslutade rådet dels att nämnden även fortsättningsvis ska använda ett beräkningssystem som följer konsumentprisindex (KPI) årsvis, dels att ett genomsnittligt KPI för samtliga månader under perioden november – oktober före fastställelseåret ska användas vid fastställandet av hjälptablerna. Vid rådsmötet den 3 november 2010 beslutades bl.a. att den procentuella upp- eller nedräkningen ska ske med beaktande av tre decimaler.

År	Genomsnittligt konsumentprisindex (KPI, se bilaga)
2018	327,32
2019	333,28

KPI har sedan 2018 ökat från 327,32 till 333,28 eller med 5,96. Procentuellt innebär detta en ökning av KPI med 1,821 procent ($5,96/327,32= 0,01821$).

Samtliga nedanstående hjälptabeller m.m. ska således räknas upp med **1,821 procent** utifrån 2019 års oavrundade ersättningsnivåer.

1. Nämndens hjälptabeller för bestämmande av ersättning för men gällande skadefall som har inträffat före 2002
2. Nämndens hjälptabeller för bestämmande av ersättning för men gällande skadefall som har inträffat från och med den 1 januari 2002¹
3. Ersättning för sveda och värk (utifrån tabell för skador under perioden juli – december 2019)
4. Övriga särskilda skadetyper (synförlust och mjältförlust, se nedan)
5. Den s.k. ärrtabellen
6. Den s.k. amputationstabellen
7. Ersättning vid total synförlust

I de Gamla hjälptabellerna:

Ersättningsbeloppet är fryst på 2012 års nivå, dvs. **739 000 kr**, tills dess att ersättningsbeloppet motsvarar ersättning för invaliditet enligt tabell för 68 procents invaliditet. Till denna ersättning tillkommer ersättning som utgår enligt mentabell för eventuella andra skador.

I de Nya hjälptabellerna:

Ersättningsbeloppet är fryst på 2012 års nivå, dvs. **1 078 000 kr**, varav men **739 000 kr** samt olägenheter **339 000 kr**. För skador som uppkommer efter 2012 ska ersättning lämnas utifrån tabell (68 procents invaliditet med tillägg enligt kumulationstabellen för eventuella andra skador).

8. Mjältförlust

I fråga om mjältförlust uppgick beloppet år 2019 till 33 000 kr. En uppräknings om **1,821 procent** medför ingen ökning av detta belopp ($32\,150 \times 1,01821 = 32\,735$ kr) för 2020.

9. Vårdkostnader enligt ögonskadegarantiförsäkring

I fråga om vårdkostnader enligt ögonskadegarantiförsäkring uppgick beloppet år 2019 till 77 000 kr (76 279 kr). En uppräknings om **1,821 procent** medför en höjning av detta belopp till **79 000 kr** ($76\,279 \times 1,01821 = 78\,126$ kr) för 2020.

10. Ersättning för uteblivna värnpliktsförmåner

Av rådsbeslut den 30 november 2015 framgår att inkomstunderlaget för den militära grundutbildningen från och med 2016 ska beräknas utifrån de faktiska omständigheterna som oskadad.

---

¹ Vid beräkningen av dessa tabeller kommer 2019 års kapitaliseringstabell att användas.

11. Normbelopp beträffande olägenhetsersättning enligt moment B i den s.k. ABC-modellen

Normbeloppen i ABC-modellen fastställs enligt följande.

2 200 kr	(2 201 x 1,01821 = 2 241 kr)
4 200 kr	(4 145 x 1,01821 = 4 220 kr)
6 300 kr	(6 219 x 1,01821 = 6 332 kr)
10 400 kr	(10 236 x 1,01821 = 10 422 kr)

Detta innebär en ökning för 2020 i förhållande till 2019 under nivå 2 från 4 100 kr till 4 200 kr, nivå 3 från 6 200 kr till 6 300 kr och nivå 4 från 10 300 kr till 10 400 kr.

Avrundningsmetodik

I december 1997 beslöt rådet anta följande avrundningsmetodik

- Ersättning för olägenheter i form av anspänning i arbete avrundas till närmast hundratal kronor
- Övriga belopp under 10 000 kr avrundas till närmast högre femhundratal kronor
- Belopp över 10 000 kr avrundas till närmast högre tusental kronor
- Ersättning för sveda och värk avrundas till närmast högre hundratal kronor

Kansliet

Bilaga

- Sammanställning av konsumentprisindex 1980 – 2019 (tom oktober månad)

Bilaga 4.1

På scb.se använder vi kakor (cookies) för att webbplatsen ska fungera på ett bra sätt för dig. Genom att surfa vidare godkänner du att vi använder kakor. [Vad är kakor?](#)

Jag förstår

[In English](#) [A-Ö](#) [Lättläst](#) [Kontakt](#)

Sök

[Hem](#) [Hitta statistik](#) [Våra tjänster](#) [Dokumentation](#) [Lämna uppgifter](#) [Om SCB](#)
[Hem](#) / [Hitta statistik](#) / [Priser och konsumtion](#) / [Konsumentprisindex \(KPI\)](#) / KPI, fastställda tal (1980=100)

Konsumentprisindex (1980=100), fastställda tal

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Årsmedel
2019	328,56	331,02	331,79	334,11	334,95	334,47	335,80	334,39	335,95	336,04			
2018	322,51	324,87	325,76	327,10	327,86	328,62	330,33	329,63	331,14	330,72	330,40	331,87	328,4
2017	317,50	319,73	319,68	321,54	321,74	321,97	323,69	323,18	323,62	323,38	324,04	325,23	322,1
2016	313,13	314,14	315,70	315,64	316,21	316,54	316,73	316,38	316,91	318,00	318,10	319,68	316,4
2015	310,75	312,93	313,19	313,16	314,24	313,33	313,43	312,81	314,06	314,29	313,75	314,21	313,3
2014	311,39	312,70	312,68	313,89	314,05	314,70	313,67	313,35	313,85	314,02	313,56	314,05	313,4
2013	312,00	313,39	314,65	314,03	314,54	313,99	313,55	313,84	315,05	314,40	314,20	315,04	314,0
2012	311,85	313,92	314,80	315,49	315,23	314,45	313,23	313,55	314,81	314,59	313,82	314,61	314,2
2011	306,15	308,02	310,11	311,44	312,02	311,28	311,13	311,23	313,41	313,42	314,16	314,78	311,4
2010	299,79	301,59	302,32	302,36	302,92	302,97	302,04	302,06	304,60	305,57	306,58	308,73	303,4
2009	297,88	297,95	298,80	299,26	299,45	300,17	298,80	299,42	300,35	301,11	301,03	301,69	299,6
2008	294,09	295,28	298,08	299,67	300,99	302,45	302,11	301,98	305,08	305,56	303,06	298,99	300,6
2007	285,01	286,45	288,33	289,79	289,48	289,95	289,49	289,41	292,30	293,85	295,75	296,32	290,5
2006	279,59	280,90	282,89	284,32	284,76	284,68	284,19	284,38	286,04	286,07	286,43	286,43	284,2
2005	277,90	279,20	279,80	280,20	280,30	280,40	279,40	279,90	281,90	282,40	281,70	281,80	280,4
2004	278,00	277,30	279,40	279,40	280,10	278,90	278,50	278,20	280,20	281,00	279,40	279,40	279,2
2003	276,00	278,40	279,80	278,80	278,50	277,70	276,80	276,70	278,70	278,90	278,30	278,60	278,1
2002	268,80	269,40	271,80	272,90	273,60	273,20	272,30	272,40	274,50	275,40	274,70	275,10	272,8
2001	261,70	262,60	264,60	266,90	268,70	268,30	266,90	267,60	269,90	269,10	269,20	269,50	267,1

Förslag till justering av tidigare beslut om nytt reglemente

Regeringskansliet har framfört vissa synpunkter på beslutet om justering av nämndens reglemente. Det gäller beskrivningen av nämndens uppgift (1 §), vem som ska besluta respektive godkänna nämndens reglemente (3 §), hur ledamöterna i rådet utses (5 §) och vem som beslutar om att avskriva/avvisa ett ärende (9 §).

TFF och TSN har tagit fram ett justerat förslag, se bilaga 5.1, som regeringskansliet inte har haft några invändningar mot.

Förslaget till justeringar i reglementet innebär att de av rådet beslutade arbetsordningarna för nämnden och för nämndens råd behöver justeras. Förslagen till justerade arbetsordningar framgår av bilaga 5.2 och 5.3.

Förslag till beslut

Rådet har inte något att invända mot förslaget till justeringar av tidigare beslut om nytt reglemente och beslutar i enlighet med förslaget till justeringar av arbetsordningar för nämnden och rådet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Reglemente för Trafikskadenämnden		Reglemente för Trafikskadenämnden
Denna lydelse av reglementet gäller från och med den 28 april 2016.		Denna lydelse av reglementet gäller från och med den xx 2019.
Trafikskadenämndens uppgift		Nämndens uppgift
1 § Trafikskadenämnden är den skaderegleringsnämnd som avses i 6 § trafikförsäkringsförordningen (1976:359). Nämndens uppgift är att verka för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Reglemente för nämnden beslutas av Trafikförsäkringsföreningen i samråd med nämnden. Regeringen godkänner nämndens reglemente.		1 § Trafikskadenämnden ska vara en oberoende och opartisk nämnd med uppgift att verka för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Nämnden är den skaderegleringsnämnd som avses i 6 § trafikförsäkringsförordningen (1976:359). Nämnden är också en sådan nämnd som avses i lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden.
		Ändring av nämndens reglemente
		2 § Nämnden beslutar lämnar efter samråd med Trafikförsäkringsföreningen om förslag till ändringar av nämndens reglemente för nämnden. Ändringar som påverkar kostnaderna för nämndens verksamhet ska godkännas av Trafikförsäkringsföreningen. Regeringen godkänner beslutar om nämndens reglemente och ändring av detta.
		Nämndens verksamhet
2 § Nämnden avger utom rättegång rådgivande yttranden på begäran av 1. En skadad eller efterlevande i tvistig fråga om ersättning för personskada från trafikförsäkringen, eller		3 § Nämnden avger rådgivande yttranden på begäran av 1. en skadad eller efterlevande i tvistig fråga enligt lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden om

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p>2. Trafikförsäkringsföreningen, om en skadad eller efterlevande som inte omfattas av 1, begärt prövning i fråga om ersättning för personskada eller</p> <p>3. trafikförsäkringsföretag eller Trafikförsäkringsföreningen (i det följande ”försäkringsföretag”) i sådan viktigare ersättningsfråga som framgår av 3 §.</p> <p>Nämnden avger också yttranden till domstol eller annan myndighet i frågor som rör ersättning för personskada.</p>		<p>ersättning för personskada från trafikförsäkringen, eller</p> <p>2. Trafikförsäkringsföreningen, om en skadad eller efterlevande som inte omfattas av 1, begärt prövning i fråga om ersättning för personskada eller</p> <p>3. trafikförsäkringsföretag, eller Trafikförsäkringsföreningen (i det följande ”försäkringsföretag”) i sådan ersättningsfråga som framgår av 4 §.</p> <p>På begäran av domstol eller myndighet avger nämnden yttranden i frågor om ersättning för personskada.</p> <p>Nämnden behandlar inte frågor som prövas i eller har avgjorts av en domstol.</p>
<p>Obligatoriska frågor</p>		<p>Obligatoriska frågor</p>
<p>3 § Försäkringsföretag ska hämta in nämndens yttrande i ett ärende om någon av följande frågor förekommer.</p> <p>1. Ersättning för inkomstförlust efter den akuta sjuktiden om förlusten för något år har uppgått till minst det prisbasbelopp som enligt 2 kap 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110) gäller för det år då skadan inträffat</p> <p>2. Ersättning efter den akuta sjuktiden för</p> <ul style="list-style-type: none"> - lyte - stadigvarande men - inkomstförlust - kostnader 		<p>4 § Försäkringsföretag ska hämta in nämndens yttrande i ett ärende i fråga om</p> <p>1. ersättning för inkomstförlust efter den akuta sjuktiden om förlusten för något år har uppgått till minst det prisbasbelopp som enligt 2 kap. 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110) gäller för det år då skadan inträffat</p> <p>2. ersättning efter den akuta sjuktiden för</p> <ul style="list-style-type: none"> - lyte - bestående men - inkomstförlust - kostnader - olägenheter eller - särskilda olägenheter

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p>- olägenheter eller - särskilda olägenheter om den medicinska invaliditetsgraden uppgår till minst tio procent.</p> <p>Försäkringsföretag ska också hämta in nämndens yttrande i fråga om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ersättning till maka, make eller därmed jämställd person för förlust av underhåll, eller 2. omprövning enligt 5 kap 5 § första stycket skadeståndslagen (1972:207). 		<p>om den medicinska invaliditetsgraden uppgår till minst tio procent.</p> <p>Försäkringsföretag ska också hämta in nämndens yttrande i fråga om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ersättning till maka, make eller därmed jämställd person för förlust av underhåll, eller 2. rätt till omprövning enligt 5 kap. 5 § första stycket skadeståndslagen (1972:207)
<p>Nämndens råd</p> <p>12 § Nämndens råd behandlar viktigare frågor om nämndens verksamhet och ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet ska sammanträda minst en gång per år. Rådet består av ordföranden, de fyra vice ordförande som har längst tjänstgöringstid i nämnden samt fem representanter för konsumenterna och fem representanter för försäkringsföretagen. Representanter för konsumenterna respektive representanter för försäkringsföretagen utser inom sig ledamöter i rådet för ett år i taget.</p>		<p>Nämndens råd</p> <p>5 § Nämndens råd beslutar i viktigare frågor om nämndens verksamhet och i rättsliga frågor av principiell betydelse.</p> <p>Rådet består av nämndens ordförande, fyra vice ordförande, fem representanter för konsumenterna och fem representanter för försäkringsföretagen.</p> <p>De olika ledamotsgrupperna - ordförandegruppen, representanter för konsumenterna respektive representanter för försäkringsföretagen - utser inom sig ledamöter i rådet för en mandattid om två år.</p> <p>Övriga bestämmelser om rådets arbete finns i arbetsordningen för rådet.</p>

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

		Nämndens sammansättning
<p>5 § I nämnden ska finnas ett tillräckligt antal ledamöter, dock högst 70. Ordföranden och vice ordförandena ska vara lagkunniga. Ordföranden förordnas av regeringen och vice ordförandena av Finansinspektionen. Övriga ledamöter är följande.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Representanter för konsumenterna, Landsorganisationen, Tjänstemännens Centralorganisation, Centralorganisationen SACO och Företagarna vilka ska ha ingående kunskaper och stor erfarenhet inom områden som berör arbetsmarknad, pensioner och socialförsäkringar. De förordnas av Finansinspektionen på förslag av Landsorganisationen, Tjänstemännens Centralorganisation, Centralorganisationen SACO och Företagarna. 2. Representanter för försäkringsföretagen, vilka ska ha ingående kunskaper och stor erfarenhet av reglering av personskador. De förordnas av Finansinspektionen på förslag av Trafikförsäkringsföreningen. <p>Antalet representanter för försäkringsföretagen beslutas av Trafikförsäkringsföreningen. Antalet vice ordförande och antalet representanter för konsumenterna beslutas av nämndens råd (se 12 §)</p>		<p>6 § I nämnden ska finnas ett tillräckligt antal ledamöter, dock högst 70.</p> <p>Utöver vad som sägs i första stycket kan nämnden begära att Finansinspektionen tillfälligt förordnar en eller två vice ordförande för högst sex månader.</p> <p>Ordföranden och vice ordförandena ska vara eller ha varit ordinarie domare. Rådet beslutar om antalet vice ordförande.</p> <p>Övriga ledamöter är följande.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Representanter för konsumenterna som ska ha ingående kunskaper och stor erfarenhet inom områden som berör arbetsmarknad, pensioner samt socialförsäkrings- och försäkringsfrågor. 2. representanter för försäkringsföretagen som ska ha ingående kunskaper och stor erfarenhet av personskadereglering. <p>Rådet beslutar vilka organisationer som kan nominera representanter för konsumenterna. Antalet representanter och fördelningen mellan de olika organisationerna beslutas också av rådet.</p> <p>Antalet representanter för försäkringsföretagen och fördelningen av dessa mellan försäkringsföretagen beslutas av Trafikförsäkringsföreningens styrelse.</p>

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p>efter hörande av Trafikförsäkringsföreningen. Rådet beslutar också om fördelningen mellan organisationerna av antalet representanter för konsumenterna. Finansinspektionen kan, efter anmälan av nämndens ordförande och efter hörande av Trafikförsäkringsföreningen, tillfälligt förordna en eller två vice ordförande för högst sex månader.</p>		<p>Regeringen förordnar nämndens ordförande. Finansinspektionen förordnar övriga ledamöter.</p> <p>Nämndens råd lämnar förslag till Finansinspektionen på vice ordförande och representanter för konsumenterna.</p> <p>Trafikförsäkringsföreningens styrelse lämnar förslag till Finansinspektionen på representanter för försäkringsföretagen efter nominering av försäkringsföretagen.</p>
<p>6 § Ordföranden, vice ordförandena och representanterna för konsumenterna får inte vara anställda i ett försäkringsföretag. Representant som är anställd i ett försäkringsföretag får inte delta i behandlingen av en fråga som rör det försäkringsföretaget. I övrigt gäller för nämndens ledamöter samt för sakkunniga som fått i uppdrag av nämnden att yttra sig i ett ärende motsvarande jäv som i 11 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) stadgas för den som har att handlägga ärende enligt nämnda lag.</p>		<p>7 § Ordföranden, vice ordförandena och konsumentrepresentanterna får inte vara anställda eller ha uppdrag hos försäkringsgivare som bedriver trafikförsäkringsverksamhet.</p> <p>En ledamot som är anställd i ett försäkringsföretag får inte delta i behandlingen av en fråga som rör det försäkringsföretaget. För nämndens ledamöter samt för sakkunniga som fått i uppdrag av nämnden att yttra sig i ett ärende gäller samma jävsregler som i 16 och 17 §§ förvaltningslagen (2017:900).</p>
<p>7 § Ordföranden, vice ordförandena samt representanterna för konsumenterna och för försäkringsföretagen förordnas för högst tre år. Avgår en ledamot under förordnandetiden ska en ny ledamot förordnas för återstående tid.</p>		<p>8 § Ledamöter förordnas för högst tre år. Avgår en ledamot under förordnandetiden ska en ny ledamot förordnas för återstående tid.</p>

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Nämndens sammanträden		Nämndens sammanträden
<p>8 § Vid sammanträde i nämnden deltar två ledamöter som avses i 5 § andra stycket, två representanter för konsumenterna och två representanter för försäkringsföretagen. Ett ärende av enklare beskaffenhet kan prövas av ordföranden eller en vice ordförande samt en representant för konsumenterna och en representant för försäkringsföretagen. Om enighet om beslutet inte kan uppnås eller om frågan inte är av enklare beskaffenhet ska frågan hänskjutas till sammanträde med en sammansättning som anges i första stycket. Ordföranden eller vice ordförande får besluta att avvisa eller avskryva ett ärende. Om en annan ledamot än ordföranden vid sammanträdet får förhinder inför ett sammanträde som avses i första stycket är nämnden ändå beslutför om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lika många representanter för konsumenterna som för försäkringsföretagen ingår i nämnden, 2. minst tre av fyra eller fyra av fem ledamöter är ense om yttrandet och 3. yttrandet inte har principiell betydelse.. 		<p>9 § Vid sammanträde i nämnden deltar två ledamöter som avses i 6 § tredje stycket, två representanter för konsumenterna och två representanter för försäkringsföretagen. Om ärendets svårighetsgrad inte kräver prövning enligt första stycket kan det prövas av en ordförande, en representant för konsumenterna och en representant för försäkringsföretagen. Om det vid ett sammanträde enligt andra stycket inte uppnås enighet eller om det i övrigt finns skäl ska ärendet hänskjutas till sammanträde med den sammansättning som anges i första stycket. Ordföranden, vice ordförande eller den som ordföranden förordnar får besluta att avvisa eller avskryva ett ärende. Om en annan ledamot än ordföranden vid sammanträdet får förhinder inför ett sammanträde som avses i första stycket är nämnden ändå beslutför om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lika många representanter för konsumenterna som för försäkringsföretagen ingår i nämnden, 2. minst tre av fyra eller fyra av fem ledamöter är ense om yttrandet och 3. ärendet som ska prövas inte innehåller någon fråga av principiell betydelse.
Nämndens beslut		Nämndens beslut
9 §		10 §

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p>Som nämndens beslut gäller den mening som majoriteten av ledamöterna företräder. Vid lika röstetal har ordföranden vid sammanträdet utslagsröst.</p>		<p>Som nämndens beslut gäller den mening som majoriteten av ledamöterna företräder. Vid lika röstetal har ordföranden vid sammanträdet utslagsröst.</p>
<p>Rättelse eller ny prövning</p>		<p>Rättelse eller ny prövning</p>
<p>10 § Om nämnden finner att ett beslut innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av nämndens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, får nämnden besluta om rättelse.</p> <p>En fråga som inte har avslutats hos försäkringsföretaget kan prövas på nytt av nämnden om en omständighet som skulle ha varit av betydelse för bedömningen varit okänd för nämnden vid det tidigare beslutstillfället på grund av ett misstag eller förbiseende av nämnden eller av någon part.</p> <p>Innan beslut om rättelse eller ny prövning fattas ska parterna ha fått tillfälle att yttra sig om det inte är obehövligt.</p>		<p>11 § Om nämnden finner att ett yttrande innehåller någon felaktighet eller brist till följd av nämndens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, får nämnden besluta om rättelse eller komplettering.</p> <p>En fråga som har prövats av nämnden kan prövas på nytt av nämnden om en omständighet som skulle ha varit av betydelse för bedömningen varit okänd för nämnden vid det tidigare beslutstillfället.</p> <p>Innan beslut om rättelse eller ny prövning fattas ska parterna ha fått tillfälle att yttra sig om det inte är obehövligt.</p>
<p>Avvisning</p>		<p>Avvisning</p>
<p>4 § Nämnden ska avvisa en begäran om prövning enligt 2 § första stycket 1 om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sökanden inte har kontaktat det berörda försäkringsföretaget och försökt lösa frågan direkt med detta, 2. tvisten saknar grund eller inleds av okynne, 3. tvisten hanteras eller tidigare har hanterats av ett annat organ för alternativ tvistlösning eller av en domstol, eller 		<p>12 § Nämnden ska avvisa en begäran om prövning enligt 2 § första stycket 1 om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sökanden inte har kontaktat det berörda försäkringsföretaget och försökt lösa frågan direkt med detta, 2. tvisten saknar grund eller inleds av okynne, 3. tvisten hanteras eller tidigare har hanterats av ett annat organ för alternativ tvistlösning eller av en domstol, eller

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p>4. hanteringen av en sådan tvist skulle på annat sätt allvarligt hindra nämnden från att fungera effektivt.</p> <p>Vad som sägs i första stycket 3 gäller inte om det andra tvistlösningsorganet är Personförsäkringsnämnden.</p>		<p>4. hanteringen av en sådan tvist skulle på annat sätt allvarligt hindra nämnden från att fungera effektivt.</p> <p>Vad som sägs i första stycket 3 gäller inte om det andra tvistlösningsorganet är Personförsäkringsnämnden.</p>
<p>Sekretess</p>		<p>Sekretess</p>
<p>11 § Uppgifter om enskildas förhållanden i ett ärende som hanteras i nämnden får inte obehörigen röjas.</p>		<p>13 § Sekretess gäller i fråga om enskildas förhållanden i ett ärende som hanteras i nämnden.</p>
<p>Nämndens kansli, arvoden och kostnader</p>		<p>Nämndens kansli, arvoden och kostnader</p>
<p>13 § Nämnden biträds av ett kansli som leds av en kanslichef. Nämndens föredragande ska vara lagkunniga. Ordföranden kan medge dispens från denna regel.</p> <p>Ordföranden beslutar vem som får föredra ärenden i nämnden.</p>		<p>14 § Nämnden biträds av ett kansli som leds av en kanslichef.</p> <p>Nämndens föredragande ska ha avlagt juristexamen. Ordföranden kan medge dispens från denna regel.</p> <p>Ordföranden beslutar vem som får föredra ärenden i nämnden.</p>
<p>14 § Regeringen fastställer arvode till ordföranden. Finansinspektionen fastställer arvode till vice ordförandena och representanterna för konsumenterna. Trafikförsäkringsföreningen beslutar om ersättning till representanterna för försäkringsföretagen.</p>		<p>15 § Regeringen fastställer arvode till ordföranden. Finansinspektionen fastställer arvode till vice ordförandena och representanterna för konsumenterna.</p>
<p>15 § Trafikförsäkringsföreningen bekostar nämndens verksamhet.</p>		<p>16 § Trafikförsäkringsföreningen bekostar nämndens verksamhet.</p>
<p>Ändring av nämndens reglemente</p>		
<p>16 §</p>		

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p>Ändring av reglementet görs i samma ordning som anges i 1 § andra stycket.</p>		
<p><i>Reglementet antogs av trafikförsäkringsanstalterna och Trafikförsäkringsföreningen ursprungligen 7 januari 1936 och godkändes av Kungl. Maj:t 24 i samma månad. Ändringar har därefter beslutats år 1939, 1957, 1974, 1976, 1980, 1990, 1991, 1992, 2000, 2002, 2005, 2009 och 2015. Ändringarna har godkänts av Kungl. Maj:t 13 april 1939, 2 maj 1957 och 1 mars 1974 samt av regeringen 4 mars 1976, 18 september 1980, 4 oktober 1990, 19 december 1991, 10 september 1992, 18 maj 2000, 18 december 2002, 29 juni 2006, 9 december 2009 och 28 april 2016.</i></p> <p><i>Nämndens namn var före reglementsändringen 18 september 1980 Trafikförsäkringsanstalternas nämnd.</i></p>		

<

Trafikskadenämnden

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bilaga 5.2

Arbetsordning för Trafikskadenämnden	Arbetsordning för Trafikskadenämnden (Bilaga 5.2)
Denna lydelse av arbetsordningen gäller från och med den 28 april 2016.	Denna lydelse av arbetsordningen gäller från och med den xx 2019.
Allmänt om nämnden	Allmänt om nämnden
1 § Bestämmelser om Trafikskadenämndens verksamhet finns i ett reglemente som godkänns av regeringen. Arbetsordning för nämnden beslutas av nämndens råd.	1 § Bestämmelser om Trafikskadenämndens verksamhet finns i ett reglemente som beslutas av regeringen. Arbetsordning för nämnden beslutas av nämndens råd.
2 § Tjänstgöringsordningen för nämndens ledamöter fastställs av nämndens ordförande.	
3 § Nämnden ska varje år lämna en verksamhetsberättelse som publiceras på nämndens hemsida. Nämnden ska också lämna en verksamhetsrapport till Kammarkollegiet enligt artikel 7.2. direktiv 2013/11/EU.	2 § Nämnden ska varje år lämna en verksamhetsberättelse som publiceras på nämndens hemsida. Nämnden ska också lämna en verksamhetsrapport till Kammarkollegiet enligt artikel 7.2. direktiv 2013/11/EU.
4 § Nämndens råd beslutar om riktlinjer för försäkringsföretagens handläggning av ärenden enligt 2 § första stycket 2 och 3 reglementet.	3 § Nämndens råd beslutar om riktlinjer för försäkringsföretagens handläggning av ärenden enligt 3 § första stycket 2 och 3 reglementet.
5 § Förfarandet i nämnden är skriftligt och genomförs på svenska språket. Parterna har inte rätt att närvara vid nämndens sammanträden.	4 § Förfarandet i nämnden är skriftligt och genomförs på svenska språket. Parterna har inte rätt att närvara vid nämndens sammanträden.
6 § Underlag för prövningen är de handlingar som getts in till nämnden samt den eventuella ytterligare utredning som tillförts ärendet enligt 14 §.	5 § Underlag för prövningen är de handlingar som getts in till nämnden samt den eventuella ytterligare utredning som kommit in enligt 13 §.
7 § Prövningen av ett enskilt ärende är kostnadsfri.	6 § Prövningen i nämnden är kostnadsfri.
Prövning enligt 2 § första stycket 1 reglementet	Prövning enligt 3 § första stycket 1 reglementet - tvistlösningsärenden
8 § En ansökan om prövning ska göras direkt till nämnden. Försäkringsföretaget ska snarast få del av ansökan och uppmanas att redovisa sin inställning inom skälig tid.	7 § En ansökan om prövning i tvistlösningsärenden ska göras direkt till nämnden.

Trafikskadenämnden

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bilaga 5.2

<p>En part ska få tillfälle att inom skälig tid yttra sig över de handlingar som motparten gett in. Skriftväxlingen ska avslutas när parternas inställningar har klargjorts. Parterna ska underrättas så snart ärendet är klart för avgörande, det vill säga när nämnden tagit emot alla handlingar med relevant information rörande ärendet. Ett ärende ska avgöras inom 90 dagar efter det att ärendet är färdigt för avgörande. Om det är nödvändigt på grund av ärendets komplexitet får handläggningstiden förlängas. Parterna ska informeras om förlängningen och om hur lång tid det förväntas ta att avgöra ärendet. Parterna ska få del av nämndens yttrande så snart som möjligt efter det att nämnden fattat beslut. Ett beslut om avvisning eller avskrivning ska vara skriftligt och motiverat. Om det redan av ansökan framgår att frågan inte kan prövas av nämnden ska ett avvisningsbeslut skickas till båda parter inom tre veckor från det att ansökan om prövning inkom till nämnden. Om parterna kommer överens i den tvistiga frågan ska ansökan om prövning avskrivas.</p>	<p>Försäkringsföretaget ska snarast få del av ansökan och uppmanas att redovisa sin inställning inom skälig tid. Parterna ska få tillfälle att inom skälig tid yttra sig över de handlingar som getts in. Skriftväxlingen avslutas när parternas inställningar har klargjorts. Parterna ska underrättas så snart ärendet är klart för avgörande, det vill säga när nämnden tagit emot alla handlingar med relevant information om ärendet. Ett ärende ska avgöras inom 90 dagar efter det att ärendet är färdigt för avgörande. Om det är nödvändigt på grund av ärendets komplexitet får handläggningstiden förlängas. Parterna ska informeras om förlängningen och om hur lång tid det förväntas ta att avgöra ärendet. Parterna ska få del av nämndens yttrande så snart som möjligt efter det att nämnden fattat beslut. Om en ansökan inte kan prövas av nämnden ska beslut meddelas inom tre veckor från det att ansökan inkom. Ett sådant beslut ska vara skriftligt och motiverat. Om parterna kommer överens i den tvistiga frågan ska ansökan om prövning avskrivas.</p>
<p>Prövning enligt 2 § första stycket 2 och 3 reglementet</p>	<p>Prövning enligt 3 § första stycket 2 och 3 reglementet – obligatoriska ärenden</p>
<p>9 § När försäkringsföretag begär ett yttrande ska nämndens riktlinjer för försäkringsföretagens handläggning av ärenden följas. Ärendet ska snarast sättas ut till sammanträde. Parterna ska få ta del av eventuella kompletteringar innan ärendet prövas i nämnden. Nämndens yttrande ska så snart som möjligt efter att nämnden fattat beslut lämnas över till det försäkringsföretag som begärt yttrandet.</p>	<p>8 § När försäkringsföretag begär ett yttrande ska nämndens riktlinjer för försäkringsföretagens handläggning av ärenden följas. Ärendet ska snarast sättas ut till sammanträde. Parterna ska få ta del av eventuella kompletteringar. Nämndens yttrande ska så snart som möjligt lämnas till det försäkringsföretag som begärt yttrandet.</p>
<p>Sammanträde</p>	<p>Sammanträde och beslut i nämnden</p>
<p>10 §</p>	<p>9 §</p>

Trafikskadenämnden

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bilaga 5.2

Ordförande vid sammanträde enligt 8 § första stycket i reglementet förordnas av nämndens ordförande.	Nämndens ordförande beslutar vilka som kan vara ordförande vid sammanträde enligt 9 § första stycket i reglementet.
11 § Protokoll vid nämndsammanträden justeras av ordföranden vid sammanträdet. Protokoll vid rådsmöte justeras av nämndens ordförande och ytterligare två ledamöter.	10 § Protokoll vid nämndsammanträden justeras av ordföranden vid sammanträdet.
12 § I varje beslut enligt 8 § första och andra stycket reglementet ska lika många representanter för konsumenterna som för försäkringsföretagen delta. Om en representant för försäkringsföretagen inte kan delta i ett sådant beslut på grund av jäv eller har fått annat förhinder ska därför en konsumentrepresentant utgå och vice versa. Den representant som enligt första stycket ska utgå är den som har den kortaste tjänstgöringstiden i nämnden.	11 § I varje beslut enligt 9 § reglementet ska lika många representanter för konsumenterna som för försäkringsföretagen delta. Om en representant för försäkringsföretagen inte kan delta i ett sådant beslut på grund av jäv eller har fått annat förhinder ska därför en konsumentrepresentant utgå och vice versa. Den representant som ska utgå är den som har den kortaste tjänstgöringstiden i nämnden.
13 § Anser nämnden att en fråga bör prövas av domstol ska detta anges i nämndens beslut.	
	12 § ~~Ordföranden, vice ordförande eller den som ordföranden förordnar får besluta att avvisa eller avskriva ett ärende.~~
Utredning	Utredning
14 § Om det behövs ytterligare utredning för bedömningen av en fråga kan nämnden, ordföranden eller den som ordföranden förordnat, hämta in sådan utredning. Parterna ska få tillfälle att yttra sig över utredningen.	12 § Om det behövs ytterligare utredning för bedömningen av en fråga kan nämnden begära in sådan utredning. Parterna ska få tillfälle att yttra sig över utredningen.
Yttrande	Yttrande
15 § Nämndens beslut lämnas i ett motiverat yttrande. En skiljaktig mening ska bifogas yttrandet.	13 § Nämndens beslut lämnas i ett motiverat yttrande. Om det finns en skiljaktig mening ska den bifogas yttrandet.
16 § Om ett försäkringsföretag i inte obetydlig mån avviker från nämndens yttrande ska försäkringsföretaget snarast meddela nämnden och ange skälen för avvikelserna.	14 § Om ett försäkringsföretag i inte obetydlig mån avviker från nämndens yttrande ska försäkringsföretaget snarast meddela nämnden och ange skälen för avvikelserna.
Referat	Referat
17 §	

Trafikskadenämnden

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bilaga 5.2

Nämndens ordförande beslutar, efter hörande av tre av rådet utsedda ledamöter, att ett yttrande av principiellt intresse ska refereras. Referaten publiceras på nämndens hemsida.	
Sakkunnig	Arvode till sakkunnig
18 § Nämndens ordförande får förordna en sakkunnig för en tid av högst två år inom ett visst specialistområde. Nämndens ordförande beslutar efter hörande av Trafikförsäkringsföreningen om arvode till sakkunnig.	15 § Nämndens ordförande beslutar efter hörande av Trafikförsäkringsföreningen om arvode till sakkunnig.
Sekretess	Sekretess
19 § Samtliga ledamöter i nämnden och uppdragstagare ska underteckna en sekretessförbindelse.	16 § Samtliga ledamöter och de som får del av uppgifter i något ärende ska underteckna en sekretessförbindelse.

Arbetsordning för nämndens råd

1. Sammansättning

- 1.1 Rådets sammansättning framgår av 5 § Trafikskadenämndens reglemente.
- 1.2 Nämndens ordförande leder rådets sammanträden. Vid förfall för nämndens ordförande leds sammanträdet av den vice ordförande som har flest tjänstgöringsår i nämnden.
- 1.3 Ordföranden och kanslichefen planerar tillsammans rådets arbete.

2. Rådsledamöter

- 2.1 ~~Varje ledamotsgrupp föreslår ledamöter till rådet.~~ **Ledamotsgrupperna i rådet är**
  - **ordförandegruppen,**
  - **representanter för konsumenterna och**
  - **representanter för försäkringsföretagen.**
- 2.2 **Ledamöter utses av respektive ledamotsgrupp för en mandattid om två år på sätt som framgår av 5 § nämndens reglemente.**
- 2.3 Till ledamöter i rådet är nämndledamöter valbara.
- 2.4 **Om ett uppdrag som ledamot upphör i förtid ska den berörda ledamotsgruppen skyndsamt utse en ny ledamot.**
- 2.5 **En ledamot som inte kan delta vid ett sammanträde ska underrätta kansliet.**

3. Nämndledamöter och ledamotsinstruktioner

- 3.1 Ordförandegruppen och konsumentrepresentanterna ska nominera ledamöter utifrån det antal och den fördelning som framgår av 6 § nämndens reglemente.
- 3.2 Rådet lämnar förslag till Finansinspektionen på vice ordförande och konsumentrepresentanter.
- 3.3 Om ett uppdrag som vice ordförande eller konsumentrepresentant upphör i förtid ska rådet så snart som möjligt föreslå en ny ledamot.
- 3.4 Rådet beslutar om instruktioner för de olika ledamotsgrupperna.

4. Kallelse med dagordning

- 4.1 Kallelse med dagordning skickas ut till ledamöterna senast tio arbetsdagar före sammanträdet.

5. Sammanträden

- 5.1 Rådsmöten ska hållas i mars, juni, september och november. Undantag från årsplanen kan göras. Vid behov hålls extra sammanträden.

Vissa frågor ska behandlas vid rådsmöten enligt följande årsplan:

Mars: Verksamhetsberättelse.

Juni: Arbetsordning för nämnden och rådet.

September: Sammanträdesdatum till kommande år. Förslag till nämndledamöter

November: Ersättningstabeller, delningstal m.m. Verksamhetsplan.

5.2 Utöver vad som följer av årsplanen i 5.1 och av reglementet ska bland annat följande frågor tas upp:

- Förslag till förändring av nämndens reglemente
- Rättsliga frågor
- Beslut om arbetsgrupper
- Beslut om referat
- Vilka organisationer som kan föreslå representanter att företräda konsumenterna
- Val av nya rådsledamöter
- Förslag till nämndledamöter vid uppkommen vakans
- Justering av ledamotsinstruktioner
- Förordnande av sakkunniga

5.3 Om ordföranden bedömer att ett sammanträde inte kan avvaktas, kan rådet fatta beslut på annat sätt, exempelvis via e-post. Beslut som tagits utan att rådets medlemmar är samlade ska godkännas av samtliga ledamöter som deltagit i beslutet.

6. Beslutsförhet

6.1 Rådet är behörigt att fatta beslut när minst två tredjedelar av ledamöterna deltar.

6.2 Vid lika röstetal är ordförandens röst utslagsgivande.

7. Protokoll

7.1 Rådsmöten ska refereras i protokoll.

7.2 Protokoll vid rådsmöte justeras av ordföranden vid sammanträdet och en av rådet vid mötet utsedd ledamot.

7.3 Till protokollet bifogas all dokumentation som utgjorde underlag för de fattade besluten.

7.4 Protokollet ska snarast sändas ut till rådsledamöterna.

Till

2019-10-30

Trafikskadenämndens råd

Översyn av ersättning för sveda och värk Arbetsgruppens uppdrag

Trafikskadenämnden har tidigare beslutat att se över tillämpningen och ersättningsnivåerna i nämndens årliga cirkulär bilaga 1 Ersättning för sveda och värk. Arbetsgruppen lämnade en rapport den 15 februari 2019, vilken antogs av rådet den 23 april 2019.

Arbetsgruppen har därefter fått i uppdrag att utreda följande frågeställning.

I de situationer där nya akuta sjuktider uppstår, t.ex. på grund av skadebetingade operationer, sedan invaliditetstillstånd har inträtt och det har gått mer än ett år från skadedagen har det framförts olika uppfattningar om hur ersättningen för sveda och värk bör beräknas för den nya akuta sjuktiden. Bör ersättningen för den nya akuta sjuktiden beräknas utifrån sveda och värk tabellens grundbelopp under tolv månader från skadedagen eller utifrån grundbeloppen efter ett år från skadedagen?

Arbetsgruppen har varit oförhindrad att ta upp även andra frågor som kan vara av intresse inom området.

I arbetsgruppen ingår [REDACTED] (ordförande), [REDACTED] och [REDACTED] (sekreterare). Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd har beretts tillfälle att delta i arbetet genom en adjungerad ledamot och har till sådan utsett [REDACTED]

Arbetsgruppens utredning och förslag

Arbetsgruppen har, liksom tidigare, haft som målsättning att förenkla och tydliggöra ersättningsposterna för sveda och värk. Ersättningstabellen ska vara tydlig och lätt att använda och arbetsgruppen har därför under arbetets gång inhämtat synpunkter från samtliga försäkringsföretag, som är representerade i nämnden, för att få en uppfattning om branschpraxis gällande den nu aktuella frågan.

Grundbelopp vid ny akut sjuktid

I den nuvarande tabellen anges att ersättning för sveda och värk lämnas med ett visst grundbelopp per månad under tolv månader från skadedagen. Efter ett år från skadedagen reduceras grundbeloppet. I tabellen anges inte vilket grundbelopp som ska lämnas vid en ny akut sjuktid som inträffar mer än ett år från skadedagen, t.ex. på grund av en skadebetingad operation, sedan den ursprungliga akuttiden har upphört. Den ursprungliga akuttiden kan ha upphört antingen p.g.a. att invaliditetstillstånd har inträtt eller p.g.a. att den skadade anses ha tillfrisknat. Även i sistnämnda fall kan ny akut sjuktid uppkomma t.ex. p.g.a. att osteosyntesmaterial (skruvar, plattor m.m.) ska opereras bort.

Arbetsgruppen konstaterar att alla försäkringsföretag utom ett anser att tabellens grundbelopp under tolv månader från skadedagen ska gälla vid ny akut sjuktid oavsett när recidivtidpunkten inträffar. Ett försäkringsföretag däremot anser att ersättning bör lämnas utifrån grundbeloppen ett år från skadedagen vid akut sjuktid som inträffar mer än ett år från skadedagen.

Mot bakgrund av den inställning som majoriteten av försäkringsföretagen har anser arbetsgruppen att det får anses vara branschpraxis att i den aktuella situationen lämna ersättning för sveda och värk utifrån grundbeloppen under tolv månader från skadedagen oavsett när recidivtidpunkten inträffar. Denna branschpraxis är till fördel för den skadade och beräkningsmodellen är enkel och praktisk att använda. I den nuvarande tabellen sätts ersättningsbeloppet ned efter ett år från skadedagen eftersom hälsotillståndet normalt sett förbättras över tid. Vid t.ex. en ny operation sedan den ursprungliga akuttiden har upphört kan lidandet öka och det framstår som rimligt att skadelidande kompenseras för detta. Arbetsgruppen delar därför majoriteten av försäkringsföretagens uppfattning. Det skulle dock i undantagsfall kunna tänkas att det nya recidivet varar längre än ett år och då får tabellens grundbelopp efter ett år tillämpas för denna senare tid.

Arbetsgruppen anser att det bör införas en förtydligande asterisk i tabellen för ersättning för sveda och värk enligt följande.

* Vid ny akut sjuktid, t.ex. på grund av skadebetingade operationer, ska ersättningsbeloppet under tolv månader från skadedagen användas. Om den nya akuta sjuktiden pågår under längre tid än tolv månader ska grundbeloppet reduceras efter ett år från det att den nya akuta sjuktiden inträtt på samma sätt som vid den ursprungliga akuttiden.

Arbetsgruppens förslag på en justerad hjälptabell för ersättning för sveda och värk framgår av [bilaga 1](#).

Vilket års tabell ska användas vid beräkningen?

Enligt NJA 2017 s. 938 ska ersättning för sveda och värk som utgångspunkt bestämmas efter de principer som gällde vid tidpunkten för skadans uppkomst. Enligt Högsta Domstolen är det, när en domstol ska bestämma ersättning för sveda och värk, från principiella utgångspunkter naturligt att söka vägledning i de schabloner och hjälptabeller från Trafikskadenämnden som tillämpades vid skadetillfället.

Samtliga tillfrågade försäkringsföretag uppger dock att de använder ersättningsårets/utbetalningsårets tabell vid beräkning av ersättningens storlek.

Den ersättningsmodell som försäkringsföretagen förespråkar och använder är till fördel för den skadade och är enkel att använda. Med hänsyn till rådande branschpraxis har arbetsgruppen – trots att skadeårets tabell enligt NJA 2017 s. 938 egentligen ska användas - ingen invändning mot att bolagen använder ersättningsårets/utbetalningsårets tabell.

Beräkningsverktyg

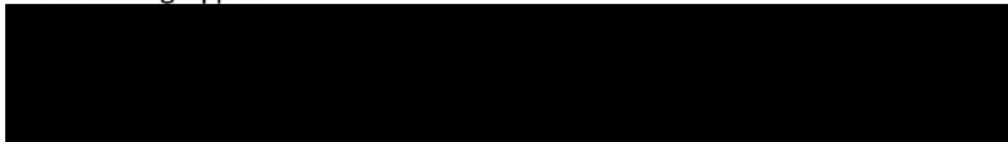
Under arbetets gång har det från några försäkringsföretag framställts önskemål om att nämnden tar fram ett eget beräkningsverktyg för sveda och värkersättningen.

Samtliga försäkringsföretag är positivt inställda till att nämnden tar fram ett eget beräkningsverktyg för sveda och värkersättningen. Det är en fördel om det finns ett enhetligt beräkningsverktyg som alla - försäkringsföretag, skadade och ombud – kan använda. Arbetsgruppen föreslår därför att ett sådant tas fram och tillhandahålls på nämndens hemsida.

Fråga uppstår då om vilket års tabell som ska användas i ett sådant beräkningsverktyg. Med hänsyn till rådande branschpraxis föreslår arbetsgruppen att de belopp som införs i beräkningsverktyget – trots NJA 2017 s. 938 – utgörs av utbetalningsårets tabell. Som anförts ovan är detta enkelt att använda och till fördel för den skadade.

Det har även uppkommit önskemål om att nämnden ska ta fram ett eget beräkningsverktyg för ersättning för lyte och bestående men. Denna fråga omfattas emellertid inte av arbetsgruppens uppdrag.

För arbetsgruppen

Ordförande

Sekreterare

Ersättning för sveda och värk (för skador perioden juli-december 2019)

Med sveda och värk avses personligt fysiskt och psykiskt lidande under akut sjuktid. Ersättning för sveda och värk lämnas för denna tid.

Den akuta sjuktiden pågår till dess att den skadade har tillfrisknat eller invaliditetstillstånd har inträtt. Invaliditetstillstånd har inträtt då den akuta vården och behandlingen i egentlig mening har upphört och/eller då det medicinska tillståndet kan anses vara stationärt.

Vid beräkning av ersättning för sveda och värk ska skadans art, vårdform och sjuktidens längd beaktas. Ersättning för sveda och värk lämnas med hela grundbelopp oaktat sjukskrivningsgrad vilket innebär att någon reducering av beloppet inte ska ske vid sjukskrivning under 100 procent. Detta innebär att hela grundbelopp ska lämnas även vid t.ex. 75, 50 och 25 procent sjukskrivning.

Vid bedömningen av ersättning för sveda och värk ska den skadades fysiska och psykiska tillstånd beaktas. Det är inte ovanligt att den fysiska skadan på ett tidigt stadium är att anse som bestående medan eventuella psykiska besvär som har uppkommit som en följd av skadan kan pågå under en längre tid. Ersättning kan då lämnas för sveda och värk till dess att det konstateras att de sammantagna akuta skadeverkningarna antingen helt upphört eller blivit bestående. Vid psykiska besvär krävs dock, för att akut sjuktid ska anses pågå, att den skadade genomgår adekvata terapeutiska åtgärder.

Den akuta sjuktiden kan vara både kortare och längre än sjukskrivningstiden. Om akut sjuktid fortgår även efter det att den skadade har återgått i arbete, bör det förhållandet att sjukskrivningen har upphört inte hindra att ersättning lämnas även för tid därefter, om besvären i övrigt från medicinsk synpunkt hade motiverat sjukskrivning. Det ska framhållas att det vid psykiska besvär, även vid sådana besvär som orsakar ett svårt lidande, ofta från behandlingssynpunkt är önskvärt att en sjukskrivning undviks, trots att besvären i och för sig väl kunde ha motiverat en sådan. I nu angivna fall samt i fall då det gäller barn och pensionärer får man göra en uppskattning av den totala akuta sjuktiden. Skulle förlängning av sjukskrivningstiden ske endast i avvaktan på t.ex. arbetsvårdande åtgärder ska förlängningen inte beaktas som akut sjuktid.

Grundbelopp per månad

Vårdform

	under tolv månader från skadedagen*	efter ett år från skadedagen*
1. Sjukhusvård		
1.1 För svår skada (se Anm. nedan)	6 000 kr	4 000 kr
1.2 För annan skada	4 500 kr	3 000 kr
2. Annan vård än sjukhusvård	under tolv månader från skadedagen alt. från utskrivning från sjukhus (dock längst under tolv månader från skadedagen)*	efter ett år från skadedagen*
	2 500 kr	1 600 kr

* Vid ny akut sjuktid, t.ex. på grund av skadebetingade operationer, ska ersättningsbeloppet under tolv månader från skadedagen användas. Om den nya akuta sjuktiden pågår under längre tid än tolv månader ska grundbeloppet reduceras efter ett år från det att den nya akuta sjuktiden inträtt på samma sätt som vid den ursprungliga akuttiden.

Anm: Till **svår fysisk skada** hänförs allvarliga fall av dubbelsidig syn- eller hörselnedsättning samt svåra förlamningstillstånd och total eller i det närmaste total urin- och/eller fekal inkontinens. Hit hänförs också svåra skador i form av exempelvis multitrauma samt omfattande skallskada/ansiktsskada/brännskada/vävnadsskada som påverkar ADL-funktionen och kräver specialistsjukvård.

Anm: Till **svår psykisk skada** hänförs tillstånd med avskärmning från omgivningen genom exempelvis stumhet, minnesförlust (amnesi på psykogen bas), svåra frekventa återupplevanden av aktuell händelse, mycket svåra ångestattacker och psykotiska reaktioner på reaktiv bas eller påtaglig försämring av tidigare psykos. En svår psykisk skada medför en påtaglig objektivt mätbar funktionsnedsättning/-inskränkning i relation till utlösande trauma som kräver avancerade insatser från specialistpsykiatri och medför allvarligt nedsatt ADL-funktion.

Höjning av ersättningen i vissa fall

Utöver grundbeloppet kan ett tillägg lämnas enligt följande.

Tillägg för sådana fall som anges nedan och i likvärdiga fall beräknas på det grundbelopp som gäller ovan under punkt 1.1 "Sjukhusvård för svår skada".

50 %   Vård på intensivvårdsavdelning, intensivvårdsneuropati och -myopati samt skallsträck

Tillägg för sådana fall som anges nedan och i likvärdiga fall beräknas på det grundbelopp som gäller för aktuell vårdform ovan under punkt 1 och 2.

40 %   Två externa fixatorer eller en extern fixator som fixerar större leder d.v.s. proximalt om handleden respektive fotleden

30 %   Halo-väst, externfixation av bäckenfraktur, tibia- eller femursträck, käkfixation och upprepade större operationer

20 %   Hög armgips (inkl. armbåge, bästa arm), korsettbehandling av kotfraktur, externfixation av lårben, överarmsben eller dominant handled, tarmstomi, blåsstomi, djupa infektioner med dagliga omläggningar (under omläggningstiden) och mer omfattande gipsfixation av dominant hand

10 %   Hög armgips (sämsta arm), helbensgips eller externfixation av underben, externfixation av icke-dominant handled och mer omfattande gipsfixation av icke-dominant hand

Under behandlingstiden i hemmet kan tillägg lämnas vid allvarliga fall av dubbelsidig syn- eller hörselnedsättning samt vid svåra förlamningstillstånd och vid total eller i det närmaste total urin- och/eller fekal inkontinens. Tillägg kan också lämnas vid svårt psykiskt lidande och vid svår smärta. Ersättningen kan i dessa fall höjas med 10 - 40 procent av grundbeloppet som gäller ovan under punkt 2 "Annan vård än sjukhusvård".

Tillägg enligt ovan kan lämnas med sammanlagt högst 50 procent av det grundbelopp som anges under aktuell vårdform.

Åtgärder som får anses innefattas i grundbeloppen och inte medför förhöjning är exempelvis underbensgips, underarmgips, knäkappa, gång med en eller två kryckkäppar, gångbockar samt enklare dränage (galla) även om dränaget sitter under mycket lång tid.

Ersättning vid särskilda fall

För fysiskt eller psykiskt smärtsam behandling som sker under icke akut sjuktid lämnas ersättning med 250 kr per behandlingstillfälle.

Trafikskadenämnden

2019-10-21

Till Trafikskadenämndens råd

Fråga till Svensk Försäkring angående det medicinska tabellverket, punkterna 2.1.7 och 2.1.8

Bakgrund

Den 1 oktober 2018 beslutade Trafikskadenämnden att tillsätta en arbetsgrupp för att se över frågan om ersättning för nedsatt sexualfunktion till följd av en trafikolycka. Översynen omfattar frågan om ersättning för nedsatt sexualfunktion för såväl kvinnor som män.

Tolkningen av punkterna 2.1.7 och 2.1.8 i det medicinska tabellverket (bilaga 1) har gett upphov till flera frågor som arbetsgruppen har fått i uppdrag att utreda, bl.a. vad som krävs för att funktionsnedsättningen ska bedömas uppfylla kravet på total förlust av sexuell förmåga hos män respektive kvinnor och hur en delvis nedsatt sexualfunktion bör bedömas. Fråga har även uppstått hur en sexuell funktionsnedsättning efter en hjärnskada bör bedömas.

Arbetsgruppens direktiv framgår av bilaga 2.

Direktivet p. 1 a och b

För att kunna besvara frågorna 1 a och b i direktivet har arbetsgruppen hämtat in utlåtanden från Jan-Erik Damber, professor i urologi och Lotti Helström, specialist i gynekologi och sexologi som har fått svara på vad som enligt deras uppfattning är att anse som ett totalt bortfall av sexualfunktionen för män respektive kvinnor och hur en delvis nedsatt funktion ska bedömas.

Arbetsgruppens frågor och läkarnas svar framgår av bilaga 3-6.

Av deras svar framgår att ett totalt bortfall för män innebär frånvaro av sexuell lust samt total oförmåga att erhålla erektion och uppnå orgasm. För kvinnor krävs att det är fråga om en total förlust av förmågan till omslutande samlag i kombination med total förlust av förmåga att utlösa orgasm samt total förlust av förmåga att utlösa orgasm ensamt.

För ett inte fullständigt bortfall av sexualfunktionen har Jan-Erik Damber och Lotti Helström lämnat förslag på riktlinjer som kan användas som hjälp vid bedömningen av den medicinska invaliditetsgraden.

Direktivet p. 1 c

En annan av de frågeställningar som arbetsgruppen har att utreda gäller tolkningen av det medicinska tabellverket, punkten 2.1.8 andra stycket. Där anges att en total förlust av sexuell förmåga på grund av endokrin skada, ryggmärgsskador, skada på bäckennerver eller deras rötter, anatomiska skador på bäcken och genitalorgan eller omfattande buktrauma omfattar en invaliditetsgrad om 30 procent.

Däremot skall sexuella besvär efter hjärnskada ej beaktas separat om hypofysfunktionen är oskadd. De sexuella symtomen skall då beaktas tillsammans med övriga psykiska symtom.

Tolkningen av texten i tabellverket har gett upphov till bl.a. frågorna hur lydelsen i sista stycket som gäller sexuella besvär efter hjärnskada ska förstås och hur sådana besvär ska bedömas.

Om hypofysfunktionen är oskadad och de sexuella symtomen efter en hjärnskada ska beaktas tillsammans med övriga psykiska symptom kan följden bli att invaliditetsgraden blir lägre än om den nedsatta sexualfunktionen skulle bedömts på vanligt sätt. Det är även oklart vad som förstås med ”övriga psykiska symptom” och hur bedömningen ska göras om det inte finns några sådana symptom.

Arbetsgruppen har i samband med möte med professor [redacted] nämndens sakkunnigläkare i neurologi och [redacted] specialistläkare i psykiatri frågat dem om de känner till bakgrunden till och betydelsen av den aktuella punkten. Läkarna har uppgett att de inte förstår innebörden av skrivningen samt att den bör utredas vidare och eventuellt tas bort.

I sitt arbete har arbetsgruppen även tillskrivit Svensk Försäkring för att få en redogörelse för bakgrunden till att texten i tabellverket utformades på aktuellt sätt. Arbetsgruppen har även redogjort för vilka konsekvenser som kan bli följden vid tillämpningen av skrivningen och efterfrågat de överväganden som gjordes när skrivningen infördes i tabellverket, bilaga 7.

[redacted] vid Svensk Försäkring har vidarebefordrat frågan till Personskadekommittén (PSK) som därefter har svarat arbetsgruppen, bilaga 8. I svaret anges att PSK saknar kunskap om bakgrunden till att den aktuella punkten i tabellverket utformats på det sätt som skett och vilka överväganden som då gjordes.

Arbetsgruppens överväganden

Arbetsgruppens frågor och de svar som inkommit har kommunicerats med Folksam, If, Länsförsäkringar, Trygg-Hansa och Trafikförsäkringsföreningen. Folksam har informerat arbetsgruppen om att Svensk försäkring kommer att göra en översyn av det medicinska tabellverket i olika frågor. Folksam har framfört att det i samband med den översynen även är önskvärt att de aktuella frågeställningarna som uppkommit vid tillämpning av tabellverket när det

gäller nedsatt sexualfunktion och som framgår av arbetsgruppens direktiv p. 1 a-c ses över.

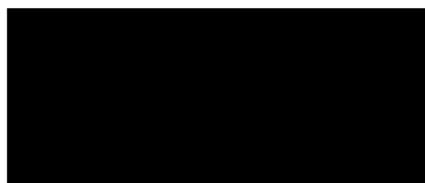
Det medicinska tabellverket ges ut av Svensk försäkring. Arbetsgruppen finner att det inom ramen för arbetsgruppens arbete för närvarande inte är möjligt att besvara frågorna i direktivet p. 1 a-c. Frågorna bör istället först lämpligen ses över och behandlas vid den översyn av det medicinska tabellverket som kommer att göras av Svensk försäkring.

Det är vid den översynen även nödvändigt att få ett klargörande i frågan hur det stycke i tabellverket som behandlar nedsatt sexualfunktion vid hjärnskada där hypofysfunktionen är oskadad ska förstås. Det är olyckligt om tabellverket innehåller instruktioner för gradering av medicinsk invaliditet där det föreligger osäkerhet hur instruktionerna ska tillämpas. Det kan i sådana fall också ifrågasättas om den aktuella skrivningen bör behållas.

Arbetsgruppens förslag

Arbetsgruppen föreslår att Trafikskadenämndens råd tillskriver Svensk Försäkring som ombeds att utreda om tabellverket bör kompletteras och förtydligas så att det framgår vad som krävs för att funktionsnedsättningen ska bedömas uppfylla kravet på total förlust av sexuell förmåga hos män respektive kvinnor och hur en delvis nedsatt sexualfunktion bör graderas. Svensk försäkring bör även utreda om punkten 2.1.8. andra stycket i tabellverket bör behållas, justeras eller inordnas i total förlust av sexuell förmåga under punkten 2.1.8 första stycket.

För arbetsgruppen

2.1.3 Yrsel - balansstörningar

Yrsel och balansrubbnig	26
Balansrubbnig	18
Enbart yrsel, <i>se 2.1.6</i>	

2.1.4 Epilepsi

Se tabellverk "Medicinsk invaliditet -sjukdomar

2.1.5 Nedsatta psykiska elementarfunktioner och organiska psykosyndrom

Total demens	99
ADL-insufficiens med regelbundet behov av tillsyn	70
Markerade och ständigt förekommande	
- ADL klaras hjälpligt	40

2.1.6 Kronisk traumatisk smärta, reaktiva och psykogena tillstånd m m

Den medicinska invaliditeten vid dessa subjektiva symptomkomplex inkluderar en rad traumatiska följder, t ex trötthet, yrsel, huvudvärk, kognitiva besvär, smärtbetingad rörelseinskränkning, känsel- och kraftnedsättning, tinnitus, ångest, asteni, fobier, depression, psykosomatiska reaktioner, generell smärtspridning och myofasciellt syndrom.

Lätta eller måttliga besvär som lätt kan lindras, innebär ingen medicinsk invaliditet. En viss invaliditet kan föreligga även vid besvär som inte medför någon väldefinierad funktionsnedsättning.

I första hand beaktas funktionsnedsättningar som påverkar ADL, psykiska elementarfunktioner och social aktivitet. I andra hand beaktas av individen upplevda symptom .....

(Följdtillstånd efter kotpelardistorsion graderas normalt till högst 18. Följdtillstånd efter hjärnskakning graderas normalt till högst 13.)

2.1.7 Ryggmärgsskador

Hög cervical tvärsnittslesion (ovanför C4) med total förlust av all neurologisk funktion nedom tvärsnittsnivån	97
Thoracolumbal spinal tvärsnittslesion med total förlust av all neurologisk funktion nedom tvärsnittsnivån	87
Total förlust av motorisk funktion i höger ben	35
Total förlust av motorisk funktion i vänster ben	35
Total förlust av sensibilitet nedanför skadenivån	15
Total förlust av kontroll av både urinblåsa och tarm samt sexualfunktion	65
Total förlust av kontroll av både urinblåsa och tarm	50
Total förlust av kontroll av urinblåsa	35
Total förlust av ändtarmskontroll	23
Total förlust av sexualfunktion	30

2.1.8 Övriga skadeföljder

Förlust av respirationsfunktion	85
Total anartri	28
Förlust av tugg- och sväljfunktion	24
Käkled med kraftigt reducerad gapförmåga och med smärta/värk. Sväljningsfunktion och talpåverkan ej inräknad	14
Tandförlust med dålig protesfunktion	6
Förlust av salivsekretion, total	6
Total förlust av smaksinnet	4
Skada på endokrina system	
Svåra ständiga symtom trots terapi	50
Inadekvat terapikontroll	20
Symtom men effektiv terapikontroll	10
Total förlust av sexuell förmåga på grund av endokrin skada, ryggmärgsskador (se 2.1.7), skada på bäckennerver eller deras rötter, anatomiska skador på bäcken och genitalorgan eller omfattande buktrauman	30

Däremot skall sexuella besvär efter hjärnskada ej beaktas separat om hypofysfunktionen är oskadd. De sexuella symtomen skall då beaktas tillsammans med övriga psykiska symtom.

Sterilitet

Kvinnor och män intill 50 år	30
Kvinnor över 50 år	0
Män 50 - 65 år	15
Män över 65 år	5

2018-10-01

Översyn av ersättningen för nedsatt sexualfunktion

Trafikskadenämnden har beslutat att se över frågan om ersättning för nedsatt sexualfunktion till följd av en trafikolycka. Översynen bör omfatta frågan om ersättning för nedsatt sexualfunktion för såväl kvinnor som män.

Följande synpunkter och frågeställningar har aktualiserats vid nämndens tillämpning och behöver utredas:

1. Enligt det medicinska tabellverket punkten 2.1.8 motsvarar total förlust av sexuell förmåga på grund av endokrin skada, ryggmärgsskador, skada på bäckennerver eller deras rötter, anatomiska skador på bäcken och genitalorgan eller omfattande buktrauma en invaliditetsgrad om 30 procent. Däremot skall sexuella besvär efter hjärnskada ej beaktas separat om hypofysfunktionen är oskadd. De sexuella symtomen skall då beaktas tillsammans med övriga psykiska symtom.

Tolkningen av texten i tabellverket har gett upphov till följande frågor som bör utredas:

a. Vad krävs för att funktionsnedsättningen ska bedömas uppfylla kravet på ”total förlust av sexuell förmåga” hos män? Hur värderas en delvis nedsatt sexualfunktion?

b. Vad krävs för att funktionsnedsättningen ska bedömas uppfylla kravet på ”total förlust av sexuell förmåga” hos kvinnor? Hur värderas en delvis nedsatt sexualfunktion?

c. Om hypofysfunktionen är oskadad och de sexuella symtomen efter en hjärnskada ska beaktas tillsammans med övriga psykiska besvär kan följden bli att invaliditetsgraden blir lägre än om den nedsatta sexualfunktionen skulle bedömts på vanligt sätt. Hur bedöms den sexuella funktionsnedsättningen efter en hjärnskada?

2. Sedan Trafikskadenämndens råds beslut den 2 december 2003 har patentet för flera läkemedel mot erektil dysfunktion löpt ut och dessa läkemedel blivit billigare. Bör bedömningen av kostnadsersättningen för sådana läkemedel göras på samma sätt som för andra läkemedel? Vilken inverkan på bedömningen har det förhållandet att vissa läkemedel mot erektil dysfunktion omfattas av högkostnadsskyddet och andra inte gör det?

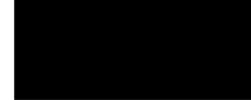
3. Om den skadade får ersättning för men motsvarande total förlust av sexualfunktion, dvs. utifrån en invaliditetsgrad om 30 procent, kan han eller hon då även få ersättning för kostnader för att lindra den funktionsnedsättningen? Jfr Svea hovrätts dom den 27 mars 2015 i mål B 4641-14.

4. Bör den nedsatta sexualfunktionen accepteras som orsakad av skadan om trafikolyckan i sig inte har medfört en sådan skada utan den är en biverkan av medicinering till följd av en annan skada som trafikolyckan har orsakat?

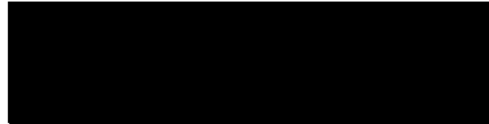
TRAFIKSKADENÄMNDEN

Nämnden beslutar att en arbetsgrupp ska göra en allmän översyn av trafikskadeersättningen vid nedsatt sexualfunktion. Arbetsgruppen ska behandla de frågor som redovisats ovan men är oförhindrad att ta upp även andra frågor som kan vara av intresse inom detta område.

Stockholm som ovan

Stockholm den 13 mars 2019

Utlåtande till nämndens arbetsgrupp

Arbetsgruppen vill börja med att tacka för ett trevligt möte den 19 december 2018. Vi fick mycket värdefull information från dig som har ökat vår kunskap på det aktuella området.

För arbetsgruppens fortsatta arbete har vi funnit att det vore värdefullt att även få ett skriftligt utlåtande från dig. Det kommer eventuellt att biläggas arbetsgruppens rapport och utgöra ett viktigt underlag för det förslag som vi kommer att lämna till Trafikskadenämndens råd.

Enligt det medicinska tabellverket p. 2.1.7 och p. 2.1.8 motsvarar total förlust av sexualfunktion en medicinsk invaliditet om 30 procent.

Arbetsgruppen är tacksam för svar på följande frågor:

1. Vad krävs för att funktionsnedsättningen ska bedömas uppfylla kravet på "total förlust av sexuell förmåga" hos män? Vilka besvär beaktas? Går det att ge några exempel på en sådan funktionsnedsättning?
2. Vad krävs, i de fall där den nedsatta sexualfunktionen hos män är delvis nedsatt, för att invaliditeten ska uppgå till fem, tio, 15 respektive 20 procent? Vilka besvär beaktas? Går det att ge några exempel på funktionsnedsättningar på de olika invaliditetsnivåerna?
3. Vilka läkemedel används vid behandling av erektil dysfunktion? Vilka avvägningar görs vid valet av läkemedel? Passar dessa läkemedel alla patienter eller finns det situationer då läkemedlet är kontraindicerat?
4. Omfattas några av dessa läkemedel av högkostnadsskyddet?

Trafikskadenämnden

Utlåtandet bör avse traumatiska skador orsakade till följd av trafikolyckor och bedömningen av funktionsnedsättningen och invaliditetsgraden bör göras utan hänsyn till om besvären kan minska med medicinering.

Arbetsgruppen kommer att sammanträda den 26 april 2019. Om det är möjligt är vi mycket tacksamma att få ditt utlåtande till dess.

Vi tackar på förhand med din medverkan.

För arbetsgruppen

Göteborg den 7/4 2019.

Trafikskadenämnden
10450 Stockholm

1. Total förlust av sexuell förmåga motsvarande 30 % medicinsk invaliditet?

Total sexuell oförmåga innebär frånvaro av sexuell lust (libido) samt total oförmåga att erhålla erektion och uppnå orgasm. Skada/sjukdom/störning av någon del kan medföra att den totala sexualiteten slås ut eftersom funktionerna är starkt associerade, dock kan de i regel behandlas med läkemedel. Total utslagen sexualfunktion är ovanligt och kan uppträda vid kastration dvs. upphävd produktion av manligt könshormon, hjärnskador, tetraplegier och cervikala leisioner samt ibland vid långvarigt bruk av vissa centralt verkande läkemedel av typ opiater, till exempel framtvingat av kroniskt smärttillstånd på grund av skador efter trafikolycka, och vissa antidepressiva och andra psykiatriska läkemedel. Även förlust av penis på grund av cancer eller skada skulle kunna räknas som total förlust av sexualfunktion då ett sådant tillstånd indirekt kan medföra förlust av libido och oförmåga till orgasm.

2. Delvis nedsatt sexualfunktion hos man, vad krävs?

Detta är en relativt vanligt förekommande orsak till medicinsk invaliditet efter till exempel bäckenfrakturer orsakade av trafikolyckor. Här finns naturligtvis utrymme för individuella bedömningar och följande kan ses som riktlinjer;

5 % MI – lätt erektionsstörning som framgångsrikt kan hävas med perorala erektionsläkemedel (se nedan), med bevarad lust och förmåga till orgasm.

10 % MI – total erektil dysfunktion som dock svarar på perorala erektionsläkemedel. Har normal libido och kan erhålla orgasm.

15 % MI – total erektil dysfunktion som ej svarar på perorala erektionsläkemedel utan injektionsläkemedel krävs för erhållande av erektion. Normal libido och orgasmförmåga.

20 % MI – Total erektil dysfunktion och hypogonadism med nedsatt libido och orgasmförmåga. Besvären kan delvis reverseras med testosteronbehandling och erektionshjälpmedel.

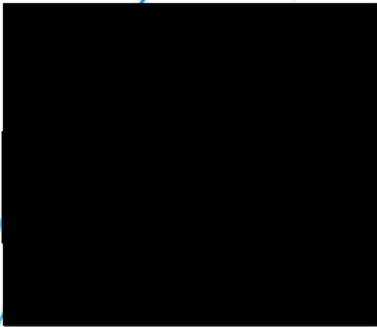
3. Läkemedel?

- a. Perorala erektionshjälpmedel av typ PDE5 inhibitorer. Exempel är sildenafil (Viagra) och tadalafil (Cialis) som bägge finns som generika. Tadalafil kan ges som behovsmedicinering eller som daglig dosering. Vardenafil (Levitra) och Avanfil (Spedra) är två andra läkemedel som tillhör samma grupp. För att denna grupp av läkemedel skall fungera krävs intakt innervation av penis' svällkroppar. Vid nervskada på grund av bäckenkirurgi eller utbredd bäckenskada så fungerar ej dessa läkemedel.

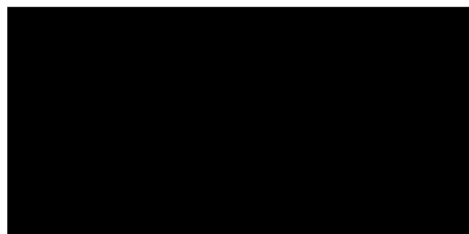
- b. Lokalt verkande preparat såsom alprostadil (Caverjekt, Bondil, Vitaros) och aviptadil/fentolamin (Invicorp). Dessa läkemedel tillförs penis' svällkroppar genom injektion men kan också appliceras lokalt som stift som införs i urinröret (Bondil) eller lokalt via urinrörsmynningen (Vitaros). Denna typ av behandling användes då de perorala behandlingarna är otillräckliga eller när penis innervation är utslagen.

4. Högkostnadsskydd

De lokalt verkande (se 3) erektionshjälpmedlen ingår i högkostnadsskyddet.

Stockholm den 13 mars 2019

Utlåtande till nämndens arbetsgrupp

Arbetsgruppen vill börja med att tacka för ett trevligt möte den 19 december 2018. Vi fick mycket värdefull information från dig som har ökat vår kunskap på det aktuella området.

För arbetsgruppens fortsatta arbete har vi funnit att det vore värdefullt att även få ett skriftligt utlåtande från dig. Det kommer eventuellt att biläggas arbetsgruppens rapport och utgöra ett viktigt underlag för det förslag som vi kommer att lämna till Trafikskadenämndens råd.

Enligt det medicinska tabellverket p. 2.1.7 och p. 2.1.8 motsvarar total förlust av sexualfunktion en medicinsk invaliditet om 30 procent.

Arbetsgruppen är tacksam för svar på följande frågor:

1. Vad krävs för att funktionsnedsättningen ska bedömas uppfylla kravet på "total förlust av sexuell förmåga" hos kvinnor? Vilka besvär beaktas? Går det att ge några exempel på en sådan funktionsnedsättning?
2. Vad krävs, i de fall där den nedsatta sexualfunktionen hos kvinnor är delvis nedsatt, för att invaliditeten ska uppgå till fem, tio, 15 respektive 20 procent? Vilka besvär beaktas? Går det att ge några exempel på funktionsnedsättningar på de olika invaliditetsnivåerna?
3. Används läkemedel vid behandling av nedsatt sexualfunktion hos kvinnor? Vilka avvägningar görs vid valet av läkemedel? Passar dessa läkemedel alla patienter eller finns det situationer då läkemedlet är kontraindicerat?
4. I förekommande fall, omfattas några av dessa läkemedel av högkostnadsskyddet?

Trafikskadenämnden

Utlåtandet bör avse traumatiska skador orsakade till följd av trafikolyckor och bedömningen av funktionsnedsättningen och invaliditetsgraden bör göras utan hänsyn till om besvären kan minska med medicinering.

Arbetsgruppen kommer att sammanträda den 26 april 2019. Om det är möjligt är vi mycket tacksamma att få ditt utlåtande till dess.

Vi tackar på förhand för din medverkan.

För arbetsgruppen

Stockholm måndag 8 april 2019

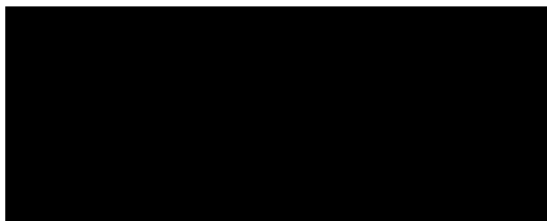
Trafikskadenämnden

Tack för förfrågan om sexualfunktion och medicinsk invaliditet!

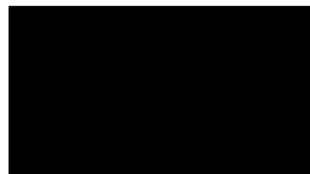
Frågorna är knepiga efter sexuell funktion är multifaktoriell, men jag förstår att man ändå måste ha någon slags riktlinje vid bedömning av rätt till ersättning från trafikskadenämnden. Jag gör ett försök:

1. För "total förlust av sexuell förmåga" hos kvinnor skulle jag bedöma total förlust av förmåga till omslutande samlag i kombination med total förlust av förmåga att utlösa orgasm, samt total förlust av förmåga att utlösa orgasm ensamt. Detta under förutsättning att personen tidigare haft orgasmförmåga.
2. För icke "total förlust av sexuell förmåga" till
  - a. 20 procent invaliditet skulle jag bedöma total förlust av förmåga till omslutande samlag.
  - b. 15 procent invaliditet skulle vara kraftigt nedsatt eller oförmåga att uppnå fysiologisk tändning, dvs lubrikation/svullnad av genitalia vid adekvat stimulering.
  - c. 10 procent invaliditet skulle vara nedsatt förmåga, exempelvis förlångsammad fysiologisk tändning, dvs lubrikation/svullnad av genitalia, vid adekvat stimulering.
  - d. 5 procent invaliditet skulle vara kroppskada som fysiskt förhindrar eller omöjliggör sexuell aktivitet på det sätt som individen föredrar, och har praktiserat före skadan.
    - i. I de fall b eller c är tillämpligt kan d, om sådant hinder föreligger adderas och därmed höja invaliditetsgraden upp till 30 procent
3. Det finns idag inget läkemedel som kan användas vid nedsatt sexualfunktion hos kvinnor. Läkemedel som har utprovats på män för att öka genombloodningen i svällkropparna kan användas på kvinnor men har inte visat ha samma effekt som på män. Många kvinnor använder östrogen lokalt eller peroralt för att förbättra slemhinnetjockleken och fuktigheten i slidan, men effekten är inte kopplad till tändning/lubrikation. Vid sexuell tändning svullnar och fuktas slemhinnan utan att östrogenreceptorerna är inblandade. Östrogen kan dock göra att kvinnan känner mindre obehag från underlivet och därmed bli mer motiverad för sexuell aktivitet.
4. Såväl erektionsstimulerande läkemedel som östrogen omfattas av högkostnadsskyddet.

Nämnden får fundera och bedöma om mina synpunkter är rimliga. Hör gärna av er vilket beslut ni kommer till.

Stockholm den 13 mars 2019

Fråga gällande det medicinska tabellverket "Gradering av medicinsk invaliditet"

Trafikskadenämnden har tillsatt en arbetsgrupp för att se över frågan om ersättning för nedsatt sexualfunktion till följd av en trafikolycka. Översynen omfattar både kvinnor och män. De frågeställningar som arbetsgruppen kommer att behandla framgår av bilagda direktiv, se bl.a. p. 1 c.

Enligt "Gradering av medicinsk invaliditet" punkten 2.1.8 motsvarar total förlust av sexuell förmåga på grund av endokrin skada, ryggmärgsskador, skada på bäckennerver eller deras rötter, anatomiska skador på bäcken och genitalorgan eller omfattande buktrauma en invaliditetsgrad om 30 procent.

Däremot skall sexuella besvär efter hjärnskada ej beaktas separat om hypofysfunktionen är oskadd. De sexuella symtomen skall då beaktas tillsammans med övriga psykiska symtom.

Arbetsgruppen har funnit att det vore värdefullt att få en redogörelse för bakgrunden till att sistnämnda punkt i tabellverket har utformats på aktuellt sätt när det gäller sexuella besvär för män och kvinnor efter en hjärnskada. Varför ska besvären beaktas tillsammans med övriga psykiska symptom om hypofysfunktionen är oskadd i stället för att beaktas separat som i andra fall där nedsatt sexualfunktion blir en följd av trafikskadan?

En konsekvens av ovan nämnda skrivning i det medicinska tabellverket kan bli att invaliditetsgraden för den nedsatta sexualfunktionen blir lägre än om den beaktats separat. Vilka överväganden har gjorts i detta avseende när den aktuella skrivningen fördes in i tabellverket? Går det att ge exempel på vilka symtom som avses med "övriga psykiska symptom"? Hur görs bedömningen om det inte finns några "övriga psykiska symptom"?

Trafikskadenämnden

Vi tackar på förhand för Svensk Försäkrings medverkan.

För arbetsgruppen

Bilaga:

Arbetsgruppens direktiv

Trafik
försäkrings
föreningen

Till Trafikskadenämndens
arbetsgrupp som ser över frågan
om ersättning för nedsatt
sexuallfunktion till följd av en
trafikolycka

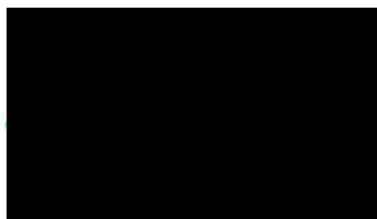
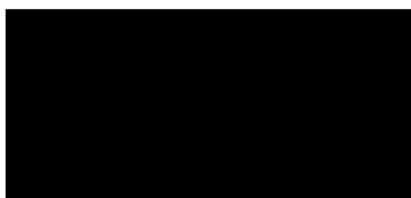
2019-05-27

Svar på fråga gällande det medicinska tabellverket "Gradering av medicinsk invaliditet"

PSK har tagit del av er skrivelsen av den 13 mars 2019. Vid PSKs möte den 14 maj konstaterades att PSK saknar kunskap om bakgrunden till att den aktuella punkten i tabellverket har utformats på det sätt som skett och vilka överväganden som då gjordes.

TFF har grävt i arkiven och endast funnit punkten omnämnd på ett fåtal ställen, se bilagt inskannat material. Något mer än det har inte återfunnits. Vid senare översyner av 1996 års tabell har, vad TFF kunnat se, punkten inte varit uppe.

För PSK

TRAFIKSKADENÄMNDEN

Hjråd

1995-11-21

Till
Trafikskadenämndens råd

Den särskilda arbetsgrupp som haft rådets uppdrag att utarbeta förslag till en ersättningstabell som knyter an till 1991 års förslag till ett nytt tabellverk för invaliditetsgradering överlämnade i oktober en skrivelse till rådet med bl.a. förslag till en sådan ersättningstabell. En utgångspunkt var därvid att en övergång till ett nytt tabellverk och ny ersättningstabell skulle komma att ske den 1 juli 1996. Sedan rådet på möte den 24 oktober 1995 beslutat i enlighet med arbetsgruppens förslag, får arbetsgruppen härmed redovisa sina förslag i fråga om ordningen för övergången till de nya tabellerna samt beträffande de särskilda skadetyper där arbetsgruppen anser att en särskilt bestämd ersättning bör utges.

ÖVERGÅNGEN TILL NYA TABELLER

I överensstämmelse med tidigare av nämnden tillämpade principer föreslås övergången ske genom att nämnden från och med en viss dag tillämpar den nya ersättningstabellen. Detta förutsätter att, i de ärenden där frågan om lyte- och menersättning skall prövas efter nämnda dag, invaliditetsgraderingen är gjord med tillämpning av det nya tabellverket. Eftersom förutsättningen är att övergången skall ske per den 1 juli 1996 innebär detta att ärenden som behandlas av nämnden på sammanträde före den 1 juli bedöms enligt de nu gällande tabellerna och de ärenden som kommer upp på sammanträde från och med denna dag behandlas enligt de nya tabellerna.

För att övergången skall kunna ske på ett smidigt sätt föreslås att de ärenden som av bolagen överlämnas till nämnden för dess bedömning under en viss period närmast före halvårsskiftet innehåller invaliditetsgraderingar gjorda efter det nya tabellverket. Det är alltså här fråga om ärenden som enligt de rutiner som tillämpas av nämnden kommer att sättas ut på sammanträde efter halvårsskiftet. Arbetsgruppens förslag är att i de ärenden som lämnas till nämnden från och med den 1 maj invaliditetsgraderingen skall vara gjord efter det nya tabellverket. För det fall en gradering av sakkunnigläkare gjorts på grundval av det gamla tabellverket skall nämnden därvid, i fråga om skador som i det nya tabellverket uppenbarligen inte fått någon ändrad medicinsk bedömning, kunna godta en av bolagets skadereglerare gjord konvertering till det nya tabellverket.

Arbetsgruppen har även diskuterat frågan huruvida nämnden i de s.k. nivå- och maximalfallen skall kunna godta en förhandsreglering med verkställd utbetalning som gjorts korrekt enligt de då gällande reglerna, oavsett att ärendet kommer upp på sammanträde hos nämnden först efter den 30 juni 1996. Arbetsgruppen har stannat för att föreslå att en sådan reglering skall kunna godtas av nämnden, om den skett före den 1 november 1995.

SÄRSKILDA SKADEFÖLJDER

Arbetsgruppens förslag i anslutning till bilagda förteckning över särskilda skadeföljder är följande.

- **Total förlust av sexualfunktion (impotens):** Ersättning bör lämnas på grundval av det nya tabellverket. Det förutsätts att beskrivningen vid den i det nya tabellverket införda graderingen också omfattar rörlighetsinskränkningar, deformiteter och värk-tillstånd, d.v.s. sådana faktorer som enligt rådsrådets tidigare fattade beslut ger anledning till särskild ersättning.
- **Total synförlust:** Förslag i enlighet med vad arbetsgruppen redovisade i sin förra skrivelse till rådet.
- **Total förlust av lukt och smak, förlust av smak samt förlust av lukt:** De skäl som av nämnden ansetts föreligga för ersättning i särskild ordning gäller enligt arbetsgruppen fortfarande. Arbetsgruppen föreslår därför att ersättning även fortsättningsvis skall bedömas med utgångspunkt i nu tillämpade belopp, årsvis uppräknade på vanligt sätt.
- **Förlossningshinder och missfall:** För dessa skadeföljder, som inte aktualiserat någon invaliditetsgradering, bör ersättning även fortsättningsvis utgå efter nu tillämpade principer och ersättningsbelopp.
- **Övriga i förteckningen upptagna skadeföljder:** Arbetsgruppen föreslår att ersättning skall rekommenderas utifrån det nya tabellverkets graderingar, vilka torde få godtas som grund för ersättningens bestämmande med den erinran att i förekommande fall ersättning kan tillkomma som olägenhetsersättning och som ersättning enligt den s.k. ärtabellen.

Arbetsgruppen föreslår slutligen att det får ankomma på rådet att besluta i vad mån av rådet antagen ersättningstabell och övriga ersättningsprinciper skall remitteras till andra organ före ett definitivt beslut. Arbetsgruppen har utgått från att definitivt besked föreligger från Försäkringsförbundet före rådsrådet i fråga om den planerade övergången till nytt tabellverk för invaliditetsgradering.

TRAFIKSKADENÄMNDEN

3

Av arbetsgruppens arbetsuppgifter återstår att behandla frågan om en eventuell översyn av de av nämnden tillämpade kapitaliseringsstabellerna. Arbetsgruppen är vidare självfallet beredd att i mån av behov behandla uppkommande frågor och problem som har samband med övergången till de nya tabellerna.

De förslag som lämnats i det föregående har beslutats vid sammanträde där följande personer har varit närvarande, nämligen från Trafikskadenämnden: [REDACTED]

[REDACTED] och [REDACTED]
från AP-nämnden: adjungerade ledamöterna [REDACTED] och [REDACTED]
[REDACTED]

Som ovan

[REDACTED]

[REDACTED]

TRAFIKSKADENÄMNDEN

1995

1995-05-15

Ersättning vid särskilda skadeföljder, upptagna i nämndens Lathund

1995

Skada	Trasdockan - invaliditetsgrad	Ersättning enligt nuvarande hjälptabeller (exkl. svenska och värk-ers.)	Nytt tabellverk - invaliditetsgrad	Ersättning enligt nya hjälptabeller vid maxbelopp 700 000 kr tabell A1	Differens mellan nya hjälptabellbelopp och gamla
Total förlust av sexualfunktion (impotens)	-	123 000 kr	30 %	107 900 kr	-15 100 kr
Sterilitet		104 000 kr	30 %	107 900 kr	+ 3 900 kr
Total synförlust	större max-fall	600 000 kr	68 %	354 200 kr	-245 800 kr
Synförlust på ett öga	20 %	65 500 kr	14 %	41 100 kr	-24 400 kr
Förlust av ett öga	20 %	76 100 kr	17 %	52 400 kr	-23 700 kr
Total hörsel-förlust	75 %	226 000 kr	60 %	289 400 kr	+63 400 kr
Total hörsel-förlust på ett öra	15 %	53 000 kr	15 %	44 800 kr	-8 200 kr
Total förlust av lukt och smak	10 %	61 000 kr	10 %	26 900 kr	-34 100 kr
Förlust av smak		13 000 kr	4 %	10 800 kr	-2 200 kr
Förlust av lukt		48 000 kr	7 %	18 800 kr	-29 200 kr
Mjältoförlust eft. puberteten	5 %	32 000 kr	0 %	-	-32 000 kr
Njurförlust	10 %	61 000 kr	5 %	13 400 kr	-47 600 kr
Förlossningshinder	-	29 000 kr	-	-	-29 000 kr
Missfall	-	59 000 kr	-	-	-59 000 kr

TRAFIKSKADENÄMNDEN

[REDACTED] med instämmande av övriga bolagsledamöter, säger sig för dagen vilja förorda en tabell som innebär väsentligen oförändrad totalkostnad, d.v.s. tabellerna B1 eller B2.

Rådets majoritet fattar efter viss diskussion - och med betoning av rådets tidigare direktiv att en övergång till 1991 års tabellverk inte fick leda till försämringar i ersättningshänseende - följande

BESLUT

Nämnden ställer sig bakom de överväganden och förslag som upptas i bilagda promemoria (bilaga 3), vilket innebär bl.a. att ersättningstabell A1 tillämpas vid en övergång till 1991 års tabellverk. Nämnden utgår från att övergången kommer att ske den 1 juli 1996.

7 §

Frågor att behandla på rådets decembermöte 1995

Det överenskomms att på rådets decembermöte skall behandlas bl.a. följande frågor:

1. övergångsfrågor i samband med en övergång till 1991 års tabellverk; bl.a. frågan huruvida preliminär reglering som är gjord före övergången skall, efter densamma, kunna godkännas av nämnden
2. frågan om det finns behov av en reglementsändring vad gäller vilka ärenden som skall omfattas av den obligatoriska nämndprövningen (vid en övergång till 1991 års tabellverk faller kanske inemot 20 % av ärendena bort)
3. beslutsordningen när det gäller antagande av nya invaliditets- och ersättningstabeller
4. frågan om höjning av ersättningsnivån, utöver den som följer av penningvärdesförändringen, inom ramen för det nuvarande ersättningssystemet (om en övergång till 1991 års tabellverk inte sker)
5. frågan vilka kriterier som skall gälla för att ett ärende skall behandlas på ett stort sammanträde eller i annan ordning

8 §

Utseende av arbetsgrupp med uppgift att se över sveda- och värktabellen

Det uppdras åt [REDACTED] att utse en arbetsgrupp med uppgift att se över sveda- och värktabellen. I gruppen skall ingå medicinsk expertis, möjligen bland andra någon av bolagens sakkunnigläkare. Psykiatrisk expertis bör konsulteras.

TRAFIKSKADENÄMNDEN

Cirk496

Cirkulär nr 4/1996

HJÄLPTABELLER FÖR BESTÄMMANDE AV ERSÄTTNING FÖR SVEDA OCH VÄRK
SAMT ERSÄTTNING FÖR MEDICINSK INVALIDITET (LYTE OCH MEN) - FÖR
TILLÄMPNING FRÅN OCH MED DEN 1 JULI 1996

Trafikskadenämndens råd har beslutat om nya hjälptabeller dels i fråga om ersättning för *sveda och värk*, bilaga 1, dels i fråga om ersättning för *medicinsk invaliditet*, bilaga 2. När det gäller invaliditetsgrader under tio procent har nämnden beslutat att från och med den 1 juli 1996 tillämpa en s.k. pro rata-metod, innebärande att varje invaliditetsgrad värderas lika.

Det bör i sammanhanget erinras om att vid bestämmande av ersättning för ärr en särskild hjälptabell tillämpas. Tabellen skall i fortsättningen tillämpas även på *amputationsdefekter*.

Sveda och värktabellen är avsedd att tillämpas från och med den 1 juli 1996.

Hjälptabellen för bestämmande av ersättning för medicinsk invaliditet kommer att tillämpas i yttranden som nämnden avger från och med den 1 juli 1996, detta oavsett när trafikskadan har inträffat. Ersättningsbeloppen i tabellen är anpassade till försäkringsbranschens tabellverk "Gradering av medicinsk invaliditet - 1996". (Tabellverket kan beställas från IFU utbildnings AB, 115 87 Stockholm, tel. 08/783 70 00, fax 08/666 01 19).

Det bör nämnas att nämnden har förbehållit sig rätt att, när särskilda skäl finns, rekommendera en annan ersättning än som följer av en strikt tillämpning av nyss nämnda - 1996 års - tabellverk.

o----o----o

Beträffande vissa *särskilda skadetyper* gäller följande i fråga om ersättning för medicinsk invaliditet.

1. Vid *totalt synbortfall* utgår ersättning med 615 000 kr exklusive ersättning för *sveda och värk*. Vid nämndens rådsmöte i december 1996 skall frågan om ersättning vid sådant bortfall övervägas ytterligare.
2. Ersättning för förlust av *lukt och smak*, förlust av *smak* samt förlust av *lukt* utgår med 63 000 kr, 13 000 kr respektive 50 000 kr.
3. Ersättning för *förlossningshinder* och för *missfall* utgår med 29 000 kr respektive 60 000 kr.

Anmärkning: Ersättningsbeloppen vid punkterna 1-3 åldersrelateras efter mönster av den allmänna hjälptabellen (bilaga 2).

TRAFIKSKADENÄMNDEN

o----o----o

Det kan noteras att nämndens råd i fråga om *sexuella besvär* har förutsatt att beskrivningen i ovannämnda tabellverk "Gradering av medicinsk invaliditet - 1996" även innefattar verkan av rörelseinskränkningar, deformiteter och värkstillstånd, d.v.s. faktorer som enligt tidigare av Trafikskadenämndens råd fattade beslut skall föranleda särskild ersättning.

Vad avser övriga skadeföljder som före den 1 juli 1996 har särbehandlats i ersättningshänseende - *sterilitet, syn- och hörselbortfall, förlust av ett öga, mjältoförlust och förlust av njure* - har nämndens råd erinrat om att det även för dessa skadeföljder kan tillkomma olägenhetsersättning och, i förekommande fall, ersättning med tillämpning av den s.k. ärrtabellen.

o----o----o

Frågan om en anpassning av tabellerna till förändringar i penningvärdet kommer att prövas av rådet inför årsskiftet 1996/1997. Då kommer också att prövas frågan om justeringar i övrigt på grundval av de synpunkter på det nya ersättningsystemet som kan ha kommit in till nämnden.

De nya hjälptabellerna ersätter de hjälptabeller m.m. som finns intagna i cirkulär nr 2/1996.

Stockholm den 26 juni 1996

2.1.5 Nedsatta psykiska elementarfunktioner och organiska psykosyndrom

Medvetande, minne, snabbhet, koncentrationsförmåga, simultankapacitet, omdöme, emotionalitet, Ixoidi, eufori.

Total demens	99
ADL-insufficiens med regelbundet behov av tillsyn	70
Ovan angivna besvär markerade och ständigt förekommande - ADL klaras hjälpligt	40
Lätta symtom - patologisk trötthet, uttrötthet, emotionell instabilitet	25
Lätta symtom - tydliga endast i stressade situationer	10

2.1.6 Posttraumatiskt cerebralt syndrom ofta kallat postcommotionellt syndrom.

Ett tillstånd efter våld mot huvudet med huvudvärk, sannolikt av spänningsnatur, med trötthet och framför allt med ängslighet. Den skadade är ängslig över att rote kunna göra något, har aktivitetsångest och företer eventuellt diverse pseudoneurologiska symtom.

Anamnestiskt föreligger också hyperirritabilitet och eventuellt en okarakteristisk yrsel .	13
--	----

2.1.7 Reaktiva psykogena tillstånd, ej annorstädes invägda (se 1.4.2)

Ångest, fobier, asteni, obsession, konversion, depression, psykosomatiska och somatoforma reaktioner

Påtagliga symtom .	35
Lätta symtom - ständigt förekommande .	15
Lätta symtom - tydliga endast i stressade situationer	5

2.1.8 Kronisk traumatisk smärtalvärk, ej annorstädes invägd (se 1.4.2)

Excessiv, t ex causalgiä major .	70
Påtagliga symtom .	35
Lätta symtom - ständigt förekommande	15
Lätta symtom - tydliga endast i stressade situationer	5

2.1.9 Ryggmärgsskador

Hög cervical tvärsnittlesion (ovanför C4) med total förlust av all neurologisk funktion nedom tvärsnittsnivån .	97
Thoracolumbal spinal tvärsnittlesion med total förlust av all neurologisk funktion nedom tvärsnittsnivån .	87
Total förlust av kontroll av både urinblåsa och tarm samt sexualfunktion	65
Total förlust av kontroll av både urinblåsa och tarm .	50
Total förlust av kontroll av urinblåsa	35
Total förlust av ändtarmskontroll .	23
Total förlust av sexualfunktion .	30
Halvsidig total förlust av motorisk/sensorisk bålfunktion .	28

2.1.10 Övriga skadeföljder

Förlust av respirationsfunktion	85
Total anartri	28
Förlust av tugg- och sväljfunktion	24
Käkled med kraftigt reducerad gapförmåga och med smärta /värk. Sväljningsfunktion och talpåverkan ej inräknad	14

Förändringen av inkomstbasbeloppet

År	Inkomstbasbelopp	Procentuell höjning	Genomsnitt (år)	Uppräknas med (%)
2020	66 800	3,73 %	2016 – 2020	2,84 = 2,8
2019	64 400	3,04 %	2015 – 2019	2,51 = 2,5
2018	62 500	1,63 %	2014 – 2018	2,01 = 2,0
2017	61 500	3,71 %	2013 – 2017	2,42 = 2,4
2016	59 300	2,07 %	2012 – 2016	2,63 = 2,6
2015	58 100	2,11 %	2011 – 2015	2,61 = 2,6
2014	56 900	0,53 %	2010 – 2014	2,27 = 2,3
2013	56 600	3,66 %	2009 – 2013	3,37 = 3,4
2012	54 600	4,8 %	2008 – 2012	3,55 = 3,6
2011	52 100	1,96 %	2007 – 2011	3,22 = 3,2
2010	51 100	0,39 %	2006 – 2010	3,39 = 3,4

2020 66 800 3,73 %   2020 - 2016 (3,73 + 3,04 + 1,63 + 3,71 + 2,07/5) = 2,84   Avrundat 2,8

Kansliet föreslår att schablonuppräknings av inkomstunderlag för 2020 görs med 2,8 %.

Fråga om tolkning av 14 § Trafikskadenämndens arbetsordning

Till rådmötet den 3 juni 2019 hade frågan om hur 14 § nämndens arbetsordning skulle tolkas väckts. Länsförsäkringar hade ingett en begäran om en sådan översyn, se bilaga. En av frågorna som var uppe för diskussion var om nämnden enligt nämnda paragraf har rätt att i obligatoriska ärenden begära in kompletterande utredning i fråga om skada i följd av trafik, jämkning, omprövning och preskription trots att ingen av parterna begärt prövning av någon av dessa frågor. Rådet uppdrog åt kansliet att närmare utreda frågan och presentera ett förslag till kommande rådsmöte.

Kansliet har nu utrett frågan och har följande förslag.

Av 1 § nämndens reglemente framgår att nämnden ska verka för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Enligt kansliets uppfattning medför det bl.a. att nämnden ska bedöma och pröva samtliga aktuella frågor i ett ärende på ett enhetligt och skäligt sätt. Till skillnad från tvistlösningsärenden har nämnden i obligatoriska ärenden en möjlighet att pröva samtliga aktuella och relevanta frågor i ett ärende oavsett om det föreligger enighet mellan parterna eller om bolaget bedömt att en fråga inte är aktuell för prövning.

Ordalydelsen i 14 § Trafikskadenämndens arbetsordning är följande;

14 §

Om det behövs ytterligare utredning för bedömningen av en fråga kan nämnden, ordföranden eller den som ordföranden förordnat, hämta in sådan utredning. Parterna ska få tillfälle att yttra sig över utredningen.

Enligt kansliets uppfattning bör denna paragraf tolkas som att nämnden i obligatoriska ärenden kan inhämta kompletterande utredning i fråga om skada i följd av trafik, omprövning och jämkning även när parterna är ense eller där bolaget av någon anledning inte utrett/tagit ställning till den aktuella frågan. Denna möjlighet finns för att nämnden ska kunna leva upp till kravet på en enhetlig och skälig personskadereglering i 1 § reglementet.

Däremot kan det ifrågasättas om nämnden i obligatoriska ärenden har samma möjlighet i fråga om preskription. Enligt praxis behöver bolaget hävda att fordran är preskriberad eller åtminstone påtala att bolaget ännu inte tagit ställning till denna fråga i samband med att den skadade återkommer till bolaget med sin begäran. Om detta inte görs brukar det uppfattas som om bolaget har återupptagit skaderegleringen i ärendet. Mot den bakgrunden framstår det som mindre lämpligt att nämnden vid en kommande prövning kan begära in kompletterande utredning i fråga om preskription om parterna är ense om att ärendet/frågan inte är preskriberad eller där bolaget inte utrett/tagit ställning till frågan.

Sammanfattningsvis anser kansliet att 14 § i nämndens arbetsordning bör tolkas som att nämnden i obligatoriska ärenden kan begära in kompletterande utredning i fråga om skada i följd av trafik, jämkning och omprövning oavsett bolagets och den skadades inställning i

frågan eller om bolaget inte utrett/tagit ställning till frågan. Däremot anser kansliet att nämnden inte kan begära in en sådan komplettering i preskriptionsfrågan.

Rådet bör ta ställning till om detta förslag medför att 14 § i arbetsordningen behöver justeras för att förtydliga nämndens möjligheter att begära in komplettering. Om rådet anser detta, föreslås att den tidigare förtroendegruppen får i uppdrag att ta fram ett förslag till en ny ordalydelse. Kansliet anser vidare att det inte föreligger något behov att justera de olika nämndformulären.

Övrig fråga till Trafikskadenämndens råd – 2019 06 03

Trafikskadenämndens utredningsskyldighet i frågor som inte adresserats av försäkringsföretaget, Trafikskadenämndens arbetsordning 14 §

14 §

Om det behövs ytterligare utredning för bedömningen av en fråga kan nämnden, ordföranden eller den som ordföranden förordnat, hämta in sådan utredning. Parterna ska få tillfälle att yttra sig över utredningen.

I beslut från vice ordförande mötet den 27 april 2015 framgår det att deras tolkning av paragrafen är att nämnden är fria att pröva t ex i skada i följd av trafik, jämkning, omprövning även om frågan inte har adresserats av försäkringsföretaget.

För att undanröja eventuella tveksamheter hur paragrafen ska tolkas, befästa legitimiteten i tolkningen och öka tranparansen anser jag att frågan även bör behandlas av Trafikskadenämndens råd.

Hur ska Trafikskadenämnden hantera ett ärende där man under föredragningen t ex anser att:

- förutsättningarna är sådana att jämkning kan vara aktuellt
- rätten till ersättning kan preskriberats
- det föreligger förutsättning för omprövning
- det kan ifrågasättas om skadan har uppstått i följd av trafik

Vilka av frågor omfattas av utredningsskyldigheten och vilka gör det inte? Bör Trafikskadenämnden på ett tydligare sätt informera om vilka frågor som kan omfattas av utredningsskyldigheten? Behöver arbetsordningen förtydligas ytterligare? Behöver promemorior justeras utifrån vilka frågor som omfattas?

Länsförsäkringsbolagen genom

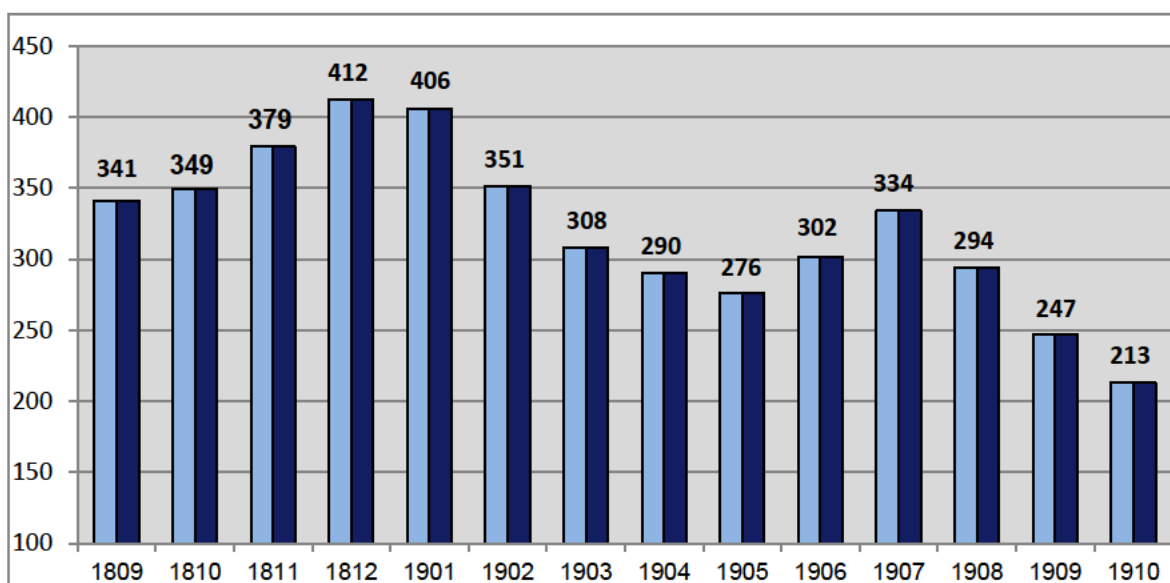

Information från kansliet till rådsmöte den 25 november 2019

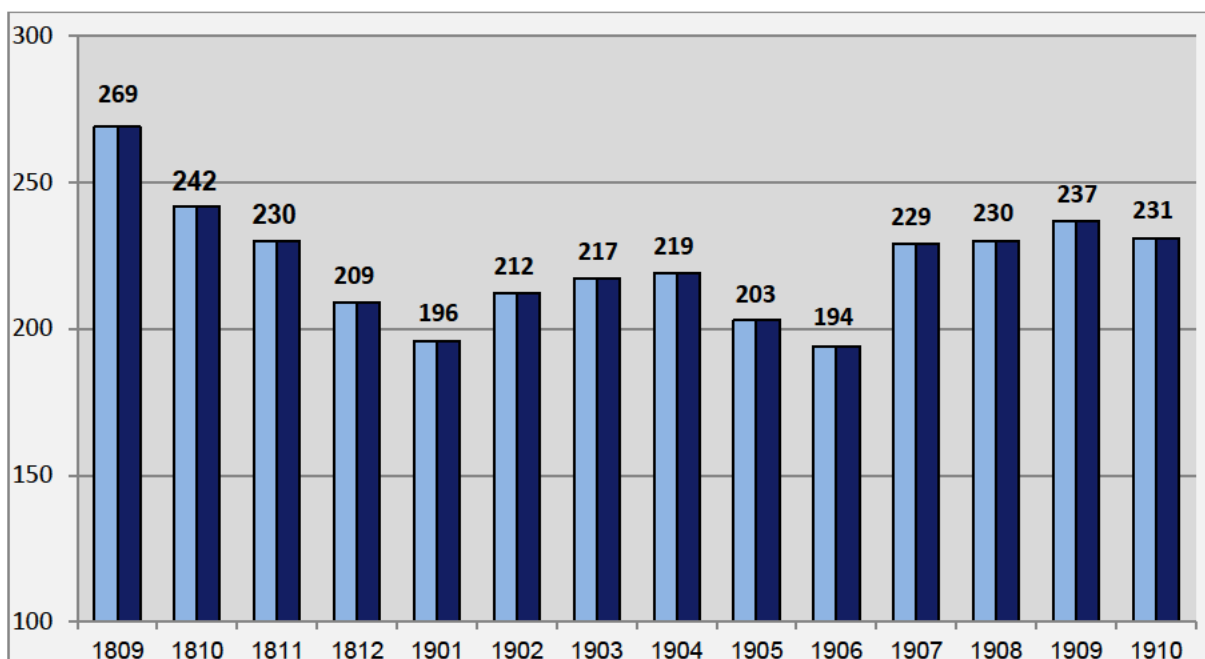
1. Statistik

Under årets första tio månader har den totala inströmningen av ärenden minskat med cirka tio procent i jämförelse med samma period föregående år. Uppdelat på ärendetyp har obligatoriska ärenden minskat med sex procent och tvistlösningsärenden med 16 procent. Ärendebalansen för obligatoriska ärenden har under året minskat från 412 till 213 ärenden. Den genomsnittliga hanteringstiden för obligatoriska ärenden är för närvarande 3,7 månader. För tvistlösningsärenden har både ärendebalansen och hanteringstiderna enbart förändrats marginellt under året. Här nedan visas diagram över utvecklingen det senaste året för de båda ärendetyperna.

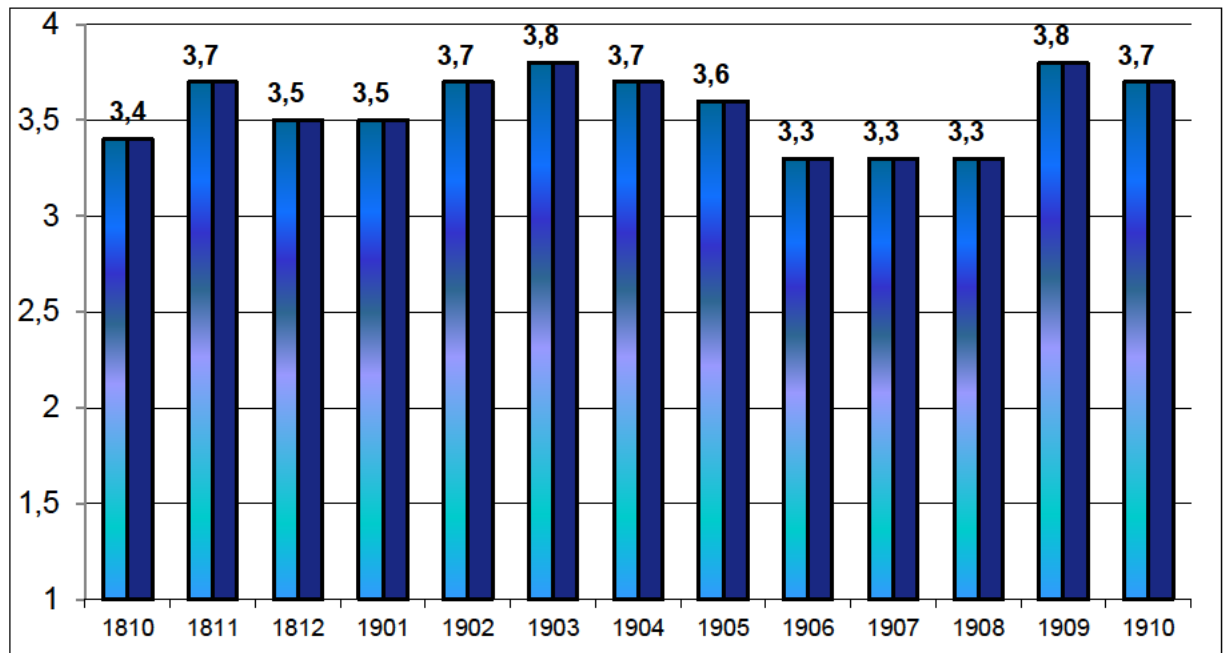
1.1 Ärendebalans obligatoriska ärenden

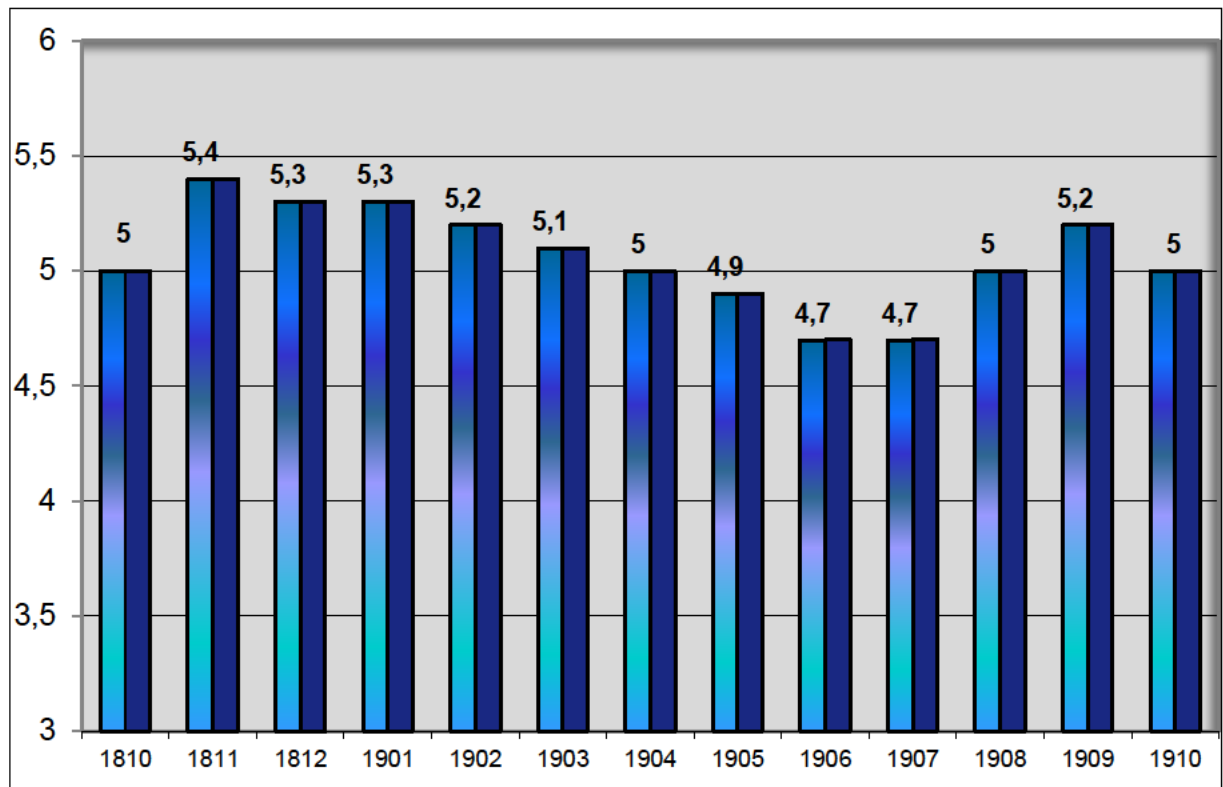
1.2 Ärendebalans tvistlösningsärenden

1.3 Hanteringstid obligatoriska ärenden

1.4 Hanteringstid tvistlösningsärenden

2 Förändrad personalsituation på kansliet

██████████ har sagt upp sig från sitt arbete som föredragande jurist och kommer att sluta den 10 januari 2020. Han kommer att börja arbeta på ██████████. Vi kommer inte anställa någon ny jurist mht den minskade ärendeinströmningen.

3 Nämndsammankomst

Det kommer inte att hållas en sådan under nästa år utan nästa sammankomst blir under våren 2021.

4 Värnpliktsförmåner

Vid rådsmötet i september fick kansliet i uppdrag att närmare utreda frågan om ersättning för uteblivna värnpliktsförmåner. Från kansliet blir de ██████████ som kommer att ansvara för utredningen. Intentionen är att hon ska presentera ett förslag till det kommande rådsmötet i mars 2020.

4 Andra aktuella utredningar via kansliet

Under 2020 kommer kansliet att se över de nuvarande informationsblad samt även översätta dessa till ett antal andra språk som kommer att finnas tillgängliga på nämndens hemsida.

5 Pågående och kommande arbetsgrupper

a. Pågående arbetsgrupper

- i. Kostnadsgruppen
- ii. Nedsatt sexualfunktion
- iii. Sveda och värkgruppen

b. Kommande arbetsgrupper

- i. Utredning om förbehåll - Gemensam arbetsgrupp mellan APN/TSN med ██████████ som ordförande
- ii. Frågan om ersättning vid missfall
- iii. Ny utredning om synen på och hantering av merinvaliditet
- iv. Tjänstepensionsgruppen – utreda och klargöra om och hur extra pensionsavsättningar som tillkommit inom vissa yrkesgrupper påverkar det nuvarande beräkningssystemet

██████████